

Stockholms stads industriverksstyrelse.

Industriverksstyrelsen.

Torsgatan 22, Va.; t. »gasverket». Styrelsen sammanträder minst en gång varje månad.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Vid den kommunala omorganisationen år 1920 sammanfördes förvaltningen av Stockholms vattenledningsverk samt gasverk och elektricitetsverk under en gemensam styrelse, benämnd styrelsen över Stockholms stads industriella verk, numera *Stockholms stads industriverksstyrelse*. Denna trädde i verksamhet den 10 april 1920.

Industriverksstyrelsen har till uppgift att handhåva förvaltningen av stadens vattenlednings-, gas- och elektricitetsverk ävensom vattenfall, andra fastigheter och anläggningar, som av staden för dessa verk användas eller förvärfvas, jämte för hithörande ändamål utförda ledningar och andra anläggningar. På styrelsen ankommer att antaga och entlediga entreprenörer för vatten-, gas- och elektriska ledningar samt avloppsledningar, efter de närmare bestämmelser, som av stadsfullmäktige meddelas. Styrelsen har dessutom att ombesörja de övriga angelägenheter, vilkas värd av stadskollegiet åt styrelsen överlämnas.

Stadsfullmäktiges prövning underställas de styrelsens beslut, som angå taxa och reglemente för begagnande av vatten, gas och elektricitet från de kommunala verken, grunder för bestämmande av priset för den allmänna gatubelysningen, där ej överenskommelse härom kan komma till stånd med vederbörande nämnd, samt gasens värmevärde. I början av varje år skall styrelsen till gatunämnden avlämna uppgift å de arbeten i stadens gator, som skola under året utföras. I fråga om gatubelysningen har styrelsen att ställa sig till efterrättelse av gatunämnden meddelade beslut.

Industriverksstyrelsen består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra ledamöter, vilka jämte sex suppleanter väljas av stadsfullmäktige för två kalenderår. Styrelsen utser årligen inom sig en vice ordförande. Vid styrelsens sammanträden äga direktören för vattenledningsverket samt verkställande direktören för gas- och elektrici-

tetsverken var för sitt förvaltningsområde närvara och deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag och få sina meningar antecknade till protokollet.

Delegerade av styrelsen, bestående av ordföranden, vice ordföranden samt en ledamot jämte suppleanter för dem, äga att mellan styrelsens sammanträden tillsammans med direktören för vattenledningsverket, resp. direktören för gas- och elektricitetsverken, och under förutsättning att meningsskiljaktighet ej råder, fatta beslut i frågor av mindre räckvidd eller av särskilt brådskande natur, med skyldighet för delegerade att vid styrelsens närmast infallande sammanträde anmäla sålunda fattade beslut.

Instruktion m. m. Instruktion för Stockholms stads industriverksstyrelse, fastställd av ÖA 20 nov. 1940. Arbetsordning för styrelsen jämte instruktion för direktören för vattenledningsverket, direktören och chefsingenjörerna vid gas- och elektricitetsverken samt styrelsens sekreterare, antagen av industriverksstyrelsen 27 mars 1931.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 61,970,000 kr., kapitalbudgeten 21,890,000 kr. (därav att täckas med lånemedel 21,825,000 kr.; dessutom inom linjen förda, år 1941 beviljade lånemedelsanslag 1,300,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 76,879,000 kr., kapitalbudgeten 65,000 kr.

Industriverksstyrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Göransson, K. H., borgarråd; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar utom torsdagar 11—12.

Vice ordförande.

***Karlsson**, G. Verner, förste stationsbiträde, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

***Anderson**, C. W., e. o. assistent.

***Björklund**, C. G., förutv. borgarråd.

Dahl, J. A., smed.

Hed-Larson, A., köpman, stadsfullm.

Styrman, G. A., verkst. direktör, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

- *Eriksson, Axel, ombudsman.
Jonson, E. G. D., ombudsman.
*Lundström, P. J., faktor.
Mårtensson, N. U. H., civilingenjör.
Törnqvist, K. G. G., professor.
*Åkerman, O. M. J., civilingenjör, stadsfullm.

Sekreterare.

Westman, E. G., e. o. stadsadvokat (se nedan och sid. 88).

Delegerade av styrelsen.

Göransson, K. H., ordf.; Karlsson, G. Verner, vice ordf.; Björklund, C. G.; Anderson, C. W. (suppl.); Styrman, G. A. (suppl.); Törnqvist, K. G. G. (suppl.).

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december tre revisorer jämte två suppleanter för granskning av industriverksstyrelsens och löneavtalsnämndens räkenskaper och förvaltning under nästföljande år.

Qvarfordt, S. B., förman, ordf.
Sund, C. G. M., posttjänsteman.
Thuridin, O. E., direktör.

Suppleanter:

Frank, P. W., kamrerare.
Kulin, H. V., chaufför.

Industriverksstyrelsens expedition.

Torsgatan 22, Va.; t. »gasverket» eller »elverket»; expeditionstid: 8,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—13,30).

Expeditionen förestås av sekreteraren, vilken bl. a. åligger att föra protokoll vid styrelsens och dess delegerades sammanträden.

Av de å stadskansliets stat upptagna stadsadvokaterna tjänstgör en hos industriverksstyrelsen såsom dess ombudsman. Styrelsen har åt denne uppdragit att jämväl vara styrelsens sekreterare.

Sekreterare och ombudsman.

Westman, E. G., e. o. stadsadvokat; mottagnings-tid 10—11.

¹⁾ Enligt styrelsens beslut skola ordföranden och ledamoten hr Styrman vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna hrr Mårtensson och Åkerman i nu nämnd ordning, ledamöterna hrr Karlsson, Anderson, Björklund och Dahl i första hand ersättas av suppleanterna hrr Lundström, Eriksson och Jonson i nu nämnd ordning samt hr Hed-Larson av hr Törnqvist.

Biträdande jurist (6,360 kr.).

Tholson, C.-R.

E. o. kontorsskrivare (IX).

Boman, f. Rosén, Eva.

Vattenledningsverket.

*Torsgatan 30, Va. (postgirokonto nr 908); t. »vattenledningsverket»; expeditionstid: 8,30—16,15 (lördagar och dag före helgdag 8,30—14) (för telefonmeddelanden hela dygnet t. »vattenledningsverket»); direktörens och avdelningschefernas mottagnings-tid (därest icke annat angives): 13—14 (lördagar och dag före helgdag 13—13,30).
Norsborgsverket: Norsborg; t. Norsborg 10, 44 och 4 (förrådet).*

Lovöverket: Lovön; t. Drottningholm 45, 180 och 181.

Stadens behov av vattenledningsvatten tillgodoses genom tvenne vattenverk, Norsborgsverket och Lovöverket. Som vattentäkt användes i huvudsak Mälaren.

Norsborgsverket är beläget vid Norsborg i Botkyrka socken, mellan Bornsjön och Mälaren. Tidvis användes även Bornsjön som vattentäkt. Verket, som togs i bruk år 1904, har en kapacitet av ca 115,000 kbm per dygn. Vattnet renas genom långsam-sandfiltrering och klorering. Allt vatten kalkas därjämte.

Lovöverket är beläget vid Prästvik å Lovön invid Mörbysfjärden. Verket, som togs i bruk år 1933 och utvidgades åren 1937—1938, har en leveransförmåga av ca 120,000 kbm per dygn. Vattnet genomgår en kemisk rening genom fällning med aluminiumsulfat jämte snabbfiltrering och därefter en biologisk rening genom långsam-sandfiltrering. Allt vatten luftas, kalkas och kloreras därjämte.

För vattnets distribution finnas ca 106 km huvudledningar med diametrar över 500 mm samt ca 784 km med mindre diametrar (servisledningar till fastigheterna oberäknade). Vattenreservoarer finnas i staden vid sjön Trekanten, i Vanadislundan och vid Ugglevikskällan med en sammanlagd effektiv volym av ca 37,500 kbm. För vattentryckets höjande inom vissa områden finnas ett vattentorn jämte pumpverk vid Mosebacketorg och dessutom 18 helautomatiska mindre pumpverk. Dessutom är ett pumpverk vid Pål-sundet anlagt i och för bättre tillförsel till norra stadsdelarna vid vissa tillfällen.

Under vattenledningsverkets förvaltning stå även de lantegendomar, som av staden inköpts för anläggningen av Norsborgsverket och för kontrollen av vattentillfödena till Bornsjön (jfr nedan). Inseendet över jordbruket å dessa lantegendomar handhaves av en agronom och till-

Iv

synen och skötseln av därå befintliga skogar av en jägmästare med biträde av två skogvaktare.

Reglemente m. m. Reglemente för Stockholms vattenledningsverk, fastställt av ÖA 16 juli 1925, med ändr. Taxa för vatten från Stockholms vattenledningsverk, fastställt av ÖA 9 dec. 1924, med ändr. Enligt denna taxa utlämnas vatten endast genom vattenmätare; priset utgör 20 öre per kbm (med rabatt för större förbrukning).

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 7,051,000 kr., kapitalbudgeten 3,765,000 kr. (därav att täckas med lånemedel 3,700,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 8,320,000 kr., kapitalbudgeten 65,000 kr.

Direktör (D).

Åberg, E. M. (förordn. t. o. m. 30/9 1944).

Expeditionen.

Registrator.

Söderberg, H. E. (Norah), förste kontorsskrivare (11).

Ett första kontorsbiträde (7).

Förste expeditionsvakt (8).

Moberg, K. G. E.

En telefonist (4), två e. o. telefonister (IV), ett expeditionsvaktsbiträde (1,380 kr.).

Driften.

Förste ingenjör (24).

Garberg, E. V.

Ingenjör (20).

Holmberg, K. G. E.

Norsborgsverket.

Driftsingenjör (22).

Helleday, W. H.

Maskinmästare (17).

Forsman, P. G. N.

En övermaskinist (15), en verkmästare (2 kl.) (14), tre maskinister (2 kl.) (13), en e. o. maskinist (2 kl.) (XIII), en e. o. förrådsförmän (X), en automobilförare (7), en e. o. filtervakt (VIII) samt (vid 1942 års början) 66 arbetare.

Kammarsskrivare (15).

Lundgren, C. A.

Kontorsassistent (13).

Löfgren, K. A. E.

Ett första kontorsbiträde (7), en kontorist (2,340 kr.).

Lovöverket.

Maskinmästare (17).

Carlson, Hj. P.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Kjellberg, H. W.

En övermaskinist (15), en maskinist (2 kl.) (13), tre e. o. maskinister (2 kl.) (XIII), fyra extra bitr. maskinister (4,140 kr.), en tillfällig maskinist (4,140 kr.), en extra kontorist (2,940 kr.) samt (vid 1942 års början) 24 arbetare.

Laboratoriet

(vid Norsborgsverket och Lovöverket).

Laboratorieföreståndare (21).

Westberg, N. K. G.

E. o. förste kemist (XVI).

Larén, L. U.

En e. o. laborant (XII), ett laboratoriebiträde (6), ett e. o. laboratoriebiträde (VI).

Bornsjöegendomarna.

Agronom (19)

(gemensam med fastighetskontoret; se sid. 164).

Nisbeth, C. W. C:son; mottagningstid: tisdagar 9—12.

Jägmästare (XXII)

(gemensam med fastighetskontoret).

Olin, C. G.; mottagningstid: tisdagar 10—12.

Två skogvaktare (9).

Distributionen.

Förste ingenjör (24).

Dahlöf, G. A.

E. o. ingenjör (XX).

Rindegård, E. E.

Rörnätsavdelningen.

Driftsingenjör (22).

Svensson, E. D.

Två verkmästare (1 kl.) (15), en verkmästare (2 kl.) (14), tre e. o. verkmästare (2 kl.) (XIV), femton distriktsförmän (10), två automobilförare (7; nuv. inneh. åtnjuta avlöning enl. lönegrupp 8), två första kontorsbiträden (7), ett expeditionsvaktsbiträde (1,020 kr.) samt (vid 1942 års början) 108 arbetare.

Nybyggnadsavdelningen.

E. o. ingenjör (XX).

Nordenstahl, N. G. E.

En *verkmästare* (1 kl.) (15), tre *e. o. verkmästare* (3 kl.) (XII) samt (vid 1942 års början) 99 arbetare.

Inspektionsavdelningen.

Ingenjör (20).

Andersson, R. A.; mottagningstid 9—10 och 13—14.

Underingenjör (17).

Kjellstrand, G. H.; mottagningstid 9—10 och 13—14.

Underinspektör (15).

Sundström, G. J.

Två *tillsyningsmän* (12), två *e. o. tillsyningsmän* (XII), två *första kontorsbiträden* (7), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), ett *e. o. skrivbiträde* (IV) (vakant), två *extra kontorsbiträden* (2,400 kr.), ett *expeditionsvaktsbiträde* (1,020 kr.).

Verkstadsavdelningen.

Ingenjör (20).

Forsman, F. A.

E. o. underingenjör (XVII).

Ahlberg, K. J. W.

En *verkmästare* (1 kl.) (15), en *verkmästare* (2 kl.) (14), en *e. o. verkmästare* (2 kl.) (XIV), en *e. o. verkmästare* (3 kl.) (XII), ett *första kontorsbiträde* (7), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), en *extra förste kontorist* (3,360 kr.), en *extra portvakt och städerska* (1,860 kr.) samt (vid 1942 års början) 55 arbetare.

Högzonerna.

Övermaskinist (15).

Åkerström, G. N.

En *e. o. maskinist* (3 kl.) (XII) samt (vid 1942 års början) 5 arbetare.

Inköps- och förrådsavdelningen.

Förrådsförvaltare (19).

Mannerdahl, K. G.

Kammarsskrivare (15).

Sandell, C. G.; Gehrenhult, M. H. V.

Kontorsassistent (13).

Andrén, G. B.

E. o. kontorsassistenter (XIII).

Rågfelt, B.; Bock, A. S.

Förste kontorsskrivare (11).

Lindroth, f. Hallin, Anna O.

En *förrådsmästare* (2 kl.) (13), två *e. o. förrådsförmän* (X), en *e. o. förste kontorist* (X), en *e. o. kontorist* (VIII), två *extra kontorsbiträden* (2,400—2,220 kr.), en *e. o. förrådsvaktmästare* (IX), ett *extra expeditiionsvaktsbiträde* (1,560 kr.), en *vik. kontorist* (2,340 kr.), ett *vik. kontorsbiträde* (2,220 kr.) samt (vid 1942 års början) 18 arbetare.

Arbetarregistret.

Kammarsskrivare (15).

Ericson, H. M.

En *e. o. förste kontorist* (X), en *e. o. kontorist* (VIII), ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.).

Byrå för tekniska utredningar.

Förste ingenjör (24).

Lindquist, E. G. W.

Ingenjör (20).

Björklund, H.

Biträdande ingenjör (18).

Isaksson, J. O.

E. o. ingenjör (XX).

Wessel, J.

Extra ingenjörer (5,760 kr.).

Borg, K. V.; Anderberg, S. M.; Wredenfors, H. E. W.; Möller, H. J. B.

E. o. konstruktör (XVI).

Andersson, K. E.

Föreståndare för kartbyrån (15).

Carlson, C. G.

En *e. o. ritare* (XI), en *extra ritare* (3,540 kr.), två *ritbiträden* (7), ett *e. o. ritbiträde* (VII), ett *extra ritbiträde* (2,760 kr.), ett *extra ritbiträde* (2,220 kr.) (vakant).

Kameralavdelningen.

Kontorschef (21).

Linder, N. H. H., tjl. (se sid. 244), tf. Alinder, E. G.

Kamrerare (3 kl.) (19).

Enblom, K. J. E.

IV

Bokföring och kassa.

Kammarsskrivare (15).

Billhart, F. O.

E. o. kontorsassistenter (XIII).

Röhl, E. G. R.; Söderman, N. T.

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Hallberg, Dagmar A.

Ett första kontorsbiträde (7), ett e. o. första kontorsbiträde (VII), två extra kontorsbiträden (2,400 kr.), en expeditionsvakt (6), en extra expeditionsvakt (1,980 kr.), ett extra expeditionsvaksbiträde (1,020 kr.).

Debiteringskontoret.¹⁾

Förste kammarsskrivare (17).

Erikson, T. K. I.

Förste kontorsskrivare (11).

Svenson, E. Märta A.

Två första kontorsbiträden (7), ett e. o. första kontorsbiträde (VII), tre e. o. kontorsbiträden (V), sex avläsare (10), tre e. o. avläsare (X), en extra avläsare (3,600 kr.), två extra kontorsbiträden (2,400—2,220 kr.), en e. o. expeditionsvakt (VI), två extra expeditionsvaksbiträden (1,740—1,380 kr.).

Gas- och elektricitetsverken.

Direktörskontoret.

(Gemensamt för båda verken.)

Torsgatan 22, Va., och Tulegatan 13, Va.; t. »gasverket» eller »elverket»; expeditionstid: 8,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—13,30).

Direktör (E).

Kleman, C. F. (förordn. t. o. m. ³⁰/₆ 1946), (träffas Tulegatan 13 vanligen alla förmiddagar och Torsgatan 22 vanligen alla eftermiddagar), partiellt tjl. 1942, tf. Carlsson, G. (se nedan), mottagningstid: 14—15 (lördagar och dag före helgdag 13—13,30).

Chefsingenjör (27).

Carlsson, G. (förordn. t. o. m. ³¹/₃ 1946) för avdelningarna för distribution och uppbörd samt taxor, akquisition och propaganda (se ovan).

Kamrerare (2 kl.) (20).

Lindqvist, C. E. O.

¹⁾ Debiteringskontoret ombesörjer jämväl för gatunämndens räkning debitering av gatuhållningsavgifter.

Gasverket.

Torsgatan 22, Va. (postgirokonton nr 60); t. »gasverket»; expeditionstid: 8,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—13,30); mottagningstid för chefsingenjör, kontorschef och avdelningschefer: 14—15 (lördagar och dag före helgdag 13—13,30). Beträffande koks-försäljningens och Värtagasverkets adresser och telefoner m. m. se nedan.

Vid stadens gasverk, Värtagasverket vid Lilla Värtan, tillverkas gasen numera uteslutande i en kammarugnsanläggning, bestående av sammanlagt 88 kammare. Totala kapaciteten är c:a 1,250 ton kol per dygn, motsvarande en maximal gastillverkning av c:a 135 miljoner m³ per år. För ugnarnas undereldning användes dels generatorgas, som framställs i en särskild centralgeneratoranläggning med 14 st. gasgeneratorer, dels i vissa fall kolgas från kammarugnarna. Den erhållna koksen sorteras och utlämnas medelst 2 st. koks-sorteringsverk.

Vid gasens rening erhållas ett flertal biprodukter, nämligen tjära, som i en tjärdestillationsfabrik förädlas till olika tjärprodukter, maximalt c:a 15,000 ton per år, ammoniak, som bearbetas till svavelsyra och kaustik ammoniak, maximalt sammanlagt c:a 4,000 ton per år samt slutligen bensolprodukter, huvudsakligen 90-procentig motorbensol, tolnol, xylol och tungbensol, maximalt sammanlagt c:a 3,100 ton per år.

Som reserv för gastillverkningen finnes ett vattengasverk med 4 st. vattengasgeneratorer, vardera med en maximal kapacitet av 50,000 m³ karburerad eller 35,000 m³ okarburerad vattengas per dygn.

Fem gasklockor med en sammanlagd volym av 414,000 m³ äro i bruk, varav fyra äro belägna vid verket och en vid Sabbatsberg. För gasens distribuering finnas 2 st. pumpstationer för högtryck med tillhörande 33 st. regulatorstationer, som huvudsakligen förse stadens ytterområden och övriga förorter med gas samt en pumpstation för medeltryck med tillhörande 8 st. regulatorstationer för de centrala stadsdelarna. Totala längden av högtrycks- och medeltrycksledningarna är c:a 75 km och av lågtrycksledningarna c:a 650 km.

Gasen användes numera helt och hållet för värmeändamål och förbrukningen fördelar sig med c:a 60 % till hushållen och c:a 40 % till industrien.

Reglemente m. m. Reglemente för begagnande av gas från Stockholms gasverk, antaget av SF 16 dec. 1912, med ändr. Taxa för gas, levererad från Stockholms gasverk, fastställd av ÖA 5 jan. 1924, med ändr.; enligt denna taxa utgör gaspriset f. n. 10 öre per kbm (med rabatt för större förbrukning). Jämlikt bemyndigande av stadsfullmäktige har industri-

verksstyrelsen den 15 dec. 1939 beslutat höja gaspriset med 2 öre per kbm samt den 29 mars och 11 nov. 1940 med 8 öre per kbm, så att priset från 1 april 1940 eller därefter skedd avläsning utgör 20 öre per kbm. SF hava fastställt bestämmelser rörande leverans av gas till Sundbyberg (29 april 1912), till Råsunda (16 juni 1913), till Nya Hagalund (29 juni 1914) och till Huvudsta (20 juni 1929). SF hava därjämte be- myndigat industriverksstyrelsen att besluta om leverans av gas till enstaka anläggningar utom staden.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 28,640,000 kr., kapitalbudgeten (att täckas med låne- medel 2,745,000 kr.); inkomster: driftbud- geten 30,140,000 kr.

Chefsingenjör (27).

Pilo, C.-W. (förordn. t. o. m. ³⁰/₄ 1946).

Kontorschef (21).

Tegnér, U. V.

Förvaltningen.

Bokföringskontoret.

Kamrerare (3 kl.) (19).

Widfond, S. A.

Förste kammarsskrivare (17).

Ålsén, J. A. H.; Hultström, F. G.

Kammarsskrivare (15).

Nord, I. Ch. W.

Kontorsassistenter (13).

Staaß, H. K.; Runblom, K. G. H., tj. (se sid.

225), *tf.* Ericsson, E.-A.; Schalin, M. H.

En *extra kontorsassistent* (4,020 kr.), en *kontorsskrivare* (9), två *första kontorsbiträden* (7), ett *kontorsbiträde* (5), två *extra kontorsbiträden* (2,400 kr.), en *kontorsvakt* (1,200 kr.).

Kassakontoret.

Kassör (18).

Ullman, P. R.

Kontorsassistent (13).

Sjöstedt, K. B. E., tj. (se sid. 102), *tf.* Lind, C. O.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Lind, C. O., tj. (se ovan).

En *expeditionsvakt* (6), en *kontorsvakt* (1,740 kr.).

En *förste kammarsskrivare och kassör* (17), en *e. o. förste kontorist* (X) och två *extra polletrräknare* (2,580—2,340 kr.) kvarstå å gasverkets lönestat, men äro överflyttade till elektricitetsverkets kassakontor.

Kansliet.

Korrespondensavdelningen.

Förste kammarsskrivare (17).

Larsson, C. J.

Kontorsassistent (13).

Lundberg, N. S.

En *kontorsskrivare* (9), ett *första kontorsbiträde* (7), två *e. o. kontorsbiträden* (V), ett *extra kontorsbiträde* (2,220 kr.).

Registraturen.

Kammarsskrivare (15).

Forsell, K. G.

Kontorsassistent (13).

Ernsell, H. F.

Två *första kontorsbiträden* (7).

En *e. o. expediti- onsvakt* (VI), två *kontorsvakter* (2,340—1,020 kr.).

Koksförsäljningen.

Torsgatan 22, Va. (postgiro- konto nr 60); t. »gasverkets koksförsäljning»; *expeditionstid*: 8,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—13,30).

Inköpschef (24).

Vakant, *tf.* Carell, S. T. (i viss omfattning).

Förste kammarsskrivare (17).

Carell, S. T. (se även ovan).

Kammarsskrivare och kassör (15).

Håkansson, G. H.

Kammarsskrivare (15).

Sabel, G. E.

E. o. eldningskonsulenter (XV).

Tjelder, V. F. I. C:son, tj. (se sid. 244), *tf.* Eriksson, N. S.; en vakant.

Kontorsassistent (13).

Holm, C. E. A.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Ericsson, E.-A., tj. (se ovan).

Två *extra kontorsassistenter* (3,720—3,420 kr.), tre *kontorsbiträden* (5), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), sex *extra kontorsbiträden* (2,400—2,040 kr.), en *kontorsvakt* (1,200 kr.).

Iv

Värtagasverket.

Värtan; t. 23 30 90; expeditionstid: 8,30—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,30—13,30).

Förste ingenjör (24).

Lidberg, K. S.

Gastillverkningsavdelningen.

Driftsingenjör (22).

Fredriksson, V. J. V.

Förste gasmästare (17).

Ekman, O. G.

Gasmästare (15).

Ståhl, F. E.; Carlsson, E. T.; Sandberg, K. J.;
Rudberg, K. A. K.

Biproduktsavdelningen.

Ingenjör (20).

Strömberg, B. W.

Förste gasmästare (17).

Eriksson, J. G.

Verkstadsavdelningen.

Ingenjör (20)

(nuv. inneh. kvarstår å 1911 års lönestat: lönegrupp gg 14, konjunkturtillägg 2,000 kr., bo-
stad, värme, lyse och planteringsland).

Dahlin, O. B.

Förste gasmästare (17).

Anderson, E. D., tjll., tf. Gustafsson, K. E.

Gasmästare (15).

Gustafsson, K. E., tjll. (se ovan).

Koksavdelningen.

Ingenjör (20).

Jeanson, K. B. H.

Förste gasmästare (17).

Parmér, C. G.

Gasmästare (15).

Eklund, S. S. E.

Byråavdelningen.

Byråingenjör (22).

Molin, A. G.

E. o. ingenjör (XX).

Kignell, E. P.

Konstruktör (16).

Bjelving, C. M.

E. o. ritare (XIV).

Lindström, G. H.; Sköld, H. O. T.

En *e. o. ritare (XI)*, ett *e. o. ritbiträde (VII)*.

Laboratoriet.

Laboratorieföreståndare (21).

Qvarfort, S. G.

E. o. biträdande ingenjör (XVIII).

Dahlbeck, S. W.

Förste kemister (16).

Malmgren, O. Ch.; Ohlsson, E. O. B.

E. o. kemister (XIV).

Asplund, B. G. R.; Bergström, H., tjll. (se sid. 101).

En *e. o. laborant (XII)*, en *laboratorie-vakt (1,380 kr.)*.

Bokföringsavdelningen.

Kamrerare (3 kl.) (19).

Idholm, K. G.

Förste kammarsskrivare (17).

Andersson, V. G.

Kammarsskrivare (15).

Jaensson, K. B.; Sköld, E. E. E.; Rehnberg, A. O.;
Hultell, I. G. R.

Kontorsassistenter (13).

Stenfalk, A. G.; Sevell, A. W. F.

En *extra kontorsassistent (3,420 kr.)*, ett *första kontorsbiträde (7)*, ett *e. o. kontorsbiträde (V)*, tre *extra kontorsbiträden (2,400—2,040 kr.)*, tre *kontorsvakter (1,560—1,200 kr.)*.

Förrådskontoret.

Förrådsförvaltare (19).

Bergstrand, K. H.

Förste kammarsskrivare (17).

Törngren, B. T. O.

Kammarsskrivare (15).

Strandberg, K. W.; Ericson, H. T. S.

Kontorsassistent (13).

Mesterton, C. J.; Lind, J. I. F.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Levin, K. I. A.

Förrådsmästare (2 kl.) (13).

Andersson, K.

Tre förrådsvakter (6).

Nybyggnadsavdelningen.

E. o. arbetschef (XXII).

Hainer, N. G.

Extra ingenjör (5,760 kr.).

Berggren, B. G.

E. o. förste gasmästare (XVII).

Bäckman, G. A.

E. o. ritare (XIV).

Mattson, A. R.; Landell, K.

En *e. o. gasförmän* (XI).

Dessutom vid Värtagasverket: fyra *förste gasförmän* (13), fem *gasförmän* (1 kl.) (12), tretton *gasförmän* (2 kl.) (11), två *extra gasförmän* (4,404—3,540 kr.), tre *extra gasmästarbiträden* (3,420—3,120 kr.), sex *portvakter*, tillika *kontrollanter* (7), en *extra portvakt* (2,640 kr.) samt (vid 1942 års början) 379 arbetare.

Distributionens första afdelning.

Förste ingenjör (24).

Hybbinette, N. F.

Rörnäts- och gatubelysnings-
avdelningen.*Ingenjör* (20).

Wilner, H. A. S.

Extra ingenjör (4,800 kr.).

Wahlgren, E. G.

Förste gasmästare (17).

Larsson, E. J.

Gasmästare (15).

Königsson, E. R.; Gustafsson, A. E.

Föreståndare för kartbyrån (15).

Stenberg, N. G.

E. o. ritare (XIV).

Anderson, L. E.

En *e. o. ritare* (XI), fyra *extra ritbiträden* (2,760—1,800 kr.), en *kontorsvakt* (1,020 kr.).

Mätare- och kontrollavdelningen.

Ingenjör (20).

Marnell, J. V.

Biträdande ingenjör (18).

Stenberg, C. F. L.

E. o. underingenjör (XVII).

Levander, G. E.

Extra ingenjörer (5,160—4,800 kr.).

Tärnström, N. A.; Forsberg, F. Hj.

Gasmästare (15).

Edlund, E. K.

Kammarskrivare (15).

Nilsson, G. D.; Fröding, V. K. H.

Kontorsassistent (13).

Tidal, A. F.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Hörmark, A.

Förste kontorsskrivare (11).

Fogelström, J. Gabriella.

Ett *första kontorsbiträde* (7), ett *extra kontorsbiträde* (2,220 kr.), en *kontorsvakt* (1,200 kr.).

Förrådskontoret.

Förrådsförvaltare (19).

Rossing, C. A. E.

Förste kammarskrivare (17).

Bergschöld, F. E.

Kammarskrivare (15).

Fredrikson, E. G.; Samuelson, K. A. V.

Kontorsassistent (13).

Berg, I. J.

Förrådsmästare (2 kl.) (13).

Benell, D. E.

Ett *gasmästarbiträde* (9), två *förråds- vakter* (6), två *kontorsbiträden* (5), två *extra kontorsbiträden* (2,220 kr.), en *kontorsvakt* (1,020 kr.).

Iv

Dessutom vid distributionens första avdelning en *gasförman* (1 kl.) (12), tre *gasförmän* (2 kl.) (11), en *e. o. gasförman* (2 kl.) (XI), en *gasförman* (3 kl.) (10), ett *extra gasmästarbiträde* (3,120 kr.), en *klockvakt* (5) samt (vid 1942 års början) 135 *arbetare*.

Distributionens andra avdelning.

Förste ingenjör (24).

Cederström, E. B.

Byrå för tekniska utredningar.

Byråingenjör (22).

Holmgren, G. M. (se nedan).

Ingenjör (20).

Wennerbärg, P. A.

E. o. ingenjör (XX).

Holmqvist, R. F. R.

Biträdande ingenjör (18).

Hamberg, H. G. S.

Konstruktör (16).

Boström, J. S.

E. o. ritare (XIV).

Engnes, G. E.

En *e. o. laborant* (XII), ett *e. o. ritbiträde* (VII), ett *extra ritbiträde* (2,640 kr.), en *kontorsvakt* (1,200 kr.).

Provköket.

Torsgatan 26, Va.

E. o. hemkonsulenter (XI).

Engnes, f. Frisk, Margit M. L.; Cadenius, f. Almgren, B. Constance M.

Installations- och verkstadsavdelningen.

Ingenjör (20).

Larsson, K.

Förste gasmästare (17).

Södergård, E. E. E.; Mårtenson, K. H.

Förste kammarskrivare (17).

Gillstedt, A. H.

Kontorsassistenter (13).

Ceder, O. V.; Weimer, H. D.

En *extra kontorsassistent* (4,020 kr.), ett *första kontorsbiträde* (7), en *kontorsvakt* (1,560 kr.).

Ackvisitionsavdelningen samt kundtjänst.

Byråingenjör (22).

Holmgren, G. M. (se ovan).

Ingenjör (20).

Nilsson, B. M.

Norra utställningen.

Kungsgatan 54, C.; t. »gasverket»; utställningen hålles öppen 8,30—16,30.

Utställningsföreståndare (17).

Magnusson, C. O.

Ett *e. o. utställningsbiträde* (X).

Södra utställningen.

Blå Bodarna 4, Sö.; t. »gasverket»; utställningen hålles öppen 8,30—16,30.

E. o. utställningsföreståndare (XIII).

Pettersson, E. G. E.

Dessutom vid distributionens andra avdelning två *gasförmän* (1 kl.) (12), en *e. o. gasförman* (1 kl.) (XII), två *gasförmän* (2 kl.) (11), en *e. o. gasförman* (2 kl.) (XI), en *värmeledningsskötare* (7), två *automobilförare* (7), tre *portvakter* (1 kl.) (6) samt (vid 1942 års början) 93 *arbetare*.

Dessutom vid gasverket följande vakanta befattningar och tjänster, på vilka förordnanden ej utfärdats:

En *e. o. ingenjör* (XX), en *förste gasförman* (13), en *e. o. kontorsassistent* (XIII), en *e. o. gasförman* (XI), ett *gasmästarbiträde* (9), ett *e. o. gasmästarbiträde* (IX), en *förste expeditionsvakt* (8), ett *första kontorsbiträde* (7), fyra *e. o. kontorsbiträden* (V).

Elektricitetsverket.

Tulegatan 13 (postadress: Stockholm 19; postgirokonto nr 80); t. »elverket»; expeditionstid: 8,50—16,30 (lördagar och dag före helgdag 8,50—13,50); mottagningsstid för chefsingenjör och avdelningschefer: 14—15 (lördagar och dag före helgdag 13—13,50).

Stadens behov av elektrisk energi tillgodoses genom två av staden anlagda elektricitetsverk, nämligen ett ångkraftverk, benämnt Värtaverk-

ket, och ett vattenkraftverk, benämnt Untraverket, samt genom överförande av elektrisk energi från Lanforsens och Krångede kraftverk, i vilka staden är delägare. Den från Untraverket, Lanforsen och Krångede erhållna elektriska energien transformeras vid Värtaverket och Skanstull till lägre spänning. För transformering m. m. hava i olika delar av staden inrättats understationer (se sid. 223).

Värtaverket, som numera i huvudsak tjänstgör som spetsbelastnings- och reservstation, har en maskineffekt av omkr. 110,000 kW.

Vid Untraverket, som är beläget i Söderfors socken i Uppsala län, erhålles vattenkraften från ett antal av staden inköpta forsar i Dalälven. Från Untraverket kunna 38,000 kW erhållas (fem turbiner, därav fyra å 7,500 och en å 9,000 kW).

Staden har tillsammans med Sandvikens jernverksaktiebolag utbyggt den nedanför Untraverket i Dalälven belägna Lanforsen. För detta ändamål har bildats ett bolag, Lanforsens kraftaktiebolag, i vilket Stockholms stad ingått som delägare med $\frac{2}{3}$ och Sandvikens jernverksaktiebolag med $\frac{1}{3}$ av aktiekapitalet. F. n. erhåller staden intill 18,000 kW från Lanforsen och beräknas, när fallet är fullt utbyggt, kunna erhålla 24,000 kW.

Staden har vidare förvärvat 2,100 aktier i Krångede aktiebolag och därigenom erhållit delägar rätt med $\frac{6}{10}$ i Krångedefallen, de mest betydande fallen i Indalsälven. (Övriga delägare i nämnda bolag äro Sandvikens jernverk, Fagersta bruk, SKF-Hofors bruk, Bergslagens gemensamma kraftförvaltning, Korsnäsverken och Sydsvenska kraftaktiebolaget.) Den å staden ankommande andelen av effekten beräknas vid fullständig utbyggnad komma att uppgå till ca 30,000 kW. Leveransen av energi från Krångede började den 13 juli 1936. Vid nuvarande utbyggnad utgör Stockholms andel 14,400 kW.

Den till konsumenterna levererade elektriska energien utgöres av likström, 2×220 V och 600—800 V, trefasström 3×220 V, 6,000 V och 30,000 V. För borgerliga behov utgjorde under år 1941 likström 2×220 V 56 % och trefasström 3×220 V 44 %. Likströmsförbrukningen hålles praktiskt taget konstant, under det att tillväxten kommer på växelströmssystemet. För transformeringen till lågspänd växelström hava inom olika delar av staden anordnats inalles 270 transformatorstationer och -kiosker samt 5 stolptransformatörer.

För att tillförsäkra staden möjlighet att fylla dess framtida behov av vattenkraft har staden inköpt aktier i aktiebolaget Svarthålsforsen och därmed samt sedermera förvärvat äganderätten till sammanlagt 13,8 m av den i Indalsälven belägna Svarthålsforsen. Forsen, som ännu icke är utbyggt, beräknas fullt utbyggd och efter vissa sjöregleringar kunna lämna 45,000 kW.

Under år 1938 har för aktiebolaget Svarthålsforsen förvärvats majoritet även i den till 64,6 m

uppgående fallhöjden i Järpströmmen mellan sjöarna Kallsjön och Liten i Undersåkers socken. Den 15 juni 1939 beviljade stadsfullmäktige 27,225,000 kr. som lån till aktiebolaget Svarthålsforsen för anläggning av kraftverk i Järpströmmen jämte sjöregleringar och den 29 oktober 1941 ytterligare 7,130,000 kr. eller sammanlagt 34,355,000 kr. Arbetet med Järpströmmens utbyggnad påbörjades under år 1939.

Distributionen av elektrisk energi ombesörjes i regel direkt av elektricitetsverket, men beträffande Brännkyrka och Enskede församlingar (utom Liljeholmen och de kommunala stadsplaneområdena) samt vissa angränsande delar av Nacka församling handhaves distributionen av den av elektricitetsverket levererade elektriska energien av ett särskilt av konsumenterna under stadens medverkan bildat aktiebolag, Brännkyrka och Nacka elektriska distributionsaktiebolag. Detta bolag har ett aktiekapital av 950,000 kr., varav staden äger aktier till ett nominellt värde av 830,500 kr.

Beträffande formerna för stadens representation i ovan omnämnda aktiebolag (jfr sid. 370) må nämnas, att staden i Brännkyrka och Nacka elektriska distributionsaktiebolag representeras av industriverksstyrelsen, som äger att å bolagsstämma rösta för stadens aktier ävensom utöva övriga på aktieinnehavet grundade befogenheter. I Lanforsens kraftaktiebolag, Krångede aktiebolag och aktiebolaget Svarthålsforsen tillkomma däremot nämnda befogenheter drätselnämnden, ehuru med den inskränkningen, att nämnden vid utseende av stadens representanter i styrelsen för Lanforsens kraftaktiebolag är bunden av bolagsordningens föreskrift, att ordföranden i industriverksstyrelsen, direktören för gas- och elektricitetsverken och chefsingenjören vid elektricitetsverket skola vara självskrivna ledamöter samt förste ingenjören för elektricitetsverkets drift självskrivna suppleanter i bolagets styrelse, ävensom att de övriga ledamöter och suppleanter i bolagets styrelse, som staden äger rätt att utse, skola utses bland industriverksstyrelsens ledamöter och suppleanter.

Industriverksstyrelsen har bemyndigats att ingå som medlem i Dalälvens vattenregleringsföretag, som utgör en sammanslutning av ägare till vattenfall i Dalälvens flodsystem och har till ändamål att till gemensam nytta för medlemmarna reglera vattenframrinningen i Dalälven och dess tillflöden. Med hänsyn till stadens äganderätt till större delen av Svarthålsforsen (se ovan) har industriverksstyrelsen vidare ingått som medlem i Indalsälvens vattenregleringsföretag.

Reglemente m. m. Reglementet för begagnande av elektrisk energi från Stockholms elektricitetsverk, antaget av SF 16 dec. 1912, med ändr. Taxa för elektrisk energi, levererad från Stockholms elektricitetsverk, antagen av SF 16 nov. 1936; enligt denna taxa utgör priset

IV

för belysning 25 öre per kWh (med rabatt för större förbrukning) och för motorström en fast avgift av 12 kr. per konsument och år samt en förbrukningsavgift av 12 öre per kWh. Dessutom finnes för bostäder ytterligare tre taxor, nämligen B 2: en grundavgift, beroende på lägenhetens yttinnehåll + 10 öre per kWh, B 3: en grundavgift, dubbelt så stor som i B 2 + 6 öre per kWh samt B 4: en grundavgift lika med B 2 + 12 kr. per abonnent 0,1 kW + 3 öre per kWh under och 10 öre per kWh över effektgränsen. För yrkeslägenheter finnas analoga taxor. På ovanstående avgifter utgår från den 1 jan. 1940 tills vidare ett kristillägg av 10 %. SF hava därjämte bemyndigat industriverksstyrelsen att besluta om leverans av elektrisk energi till enstaka anläggningar utom staden samt att besluta om ev. erforderliga krisåtgärder.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 26,279,000 kr., kapitalbudgeten (att täckas med lånemedel 15,380,000 kr.; dessutom inom linjen förda, år 1941 beviljade lånemedelsanslag 1,300,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 38,419,000 kr.

Chefsingenjör (27).

Laurell, K. J. (förr. t. o. m. ³¹/₁ 1946), för avdelningarna för drift, produktion och fördelning i stora drag av energi med därtill hörande utvidgnings- och byggnadsarbeten samt förråd.

Kontorschef (21).

Pihlstedt, E. E.

Bokföringskontoret.

Kamrerare (3 kl.) (19).

Edholm, J. A.

Förste kammarskrivare (17).

Österman, G. H.; Bergwall, C. T.; Fagerell, J. V. W.

Kammarskrivare (15).

Wunge, N. G. J.; Guldbrand, S. G.; Söderberg, K. S.

Kontorsassistenter (13).

Jacobsson, E. H., tj. (se sid. 244); Rapp, A. M.; Lind, G. A.

Ett första kontorsbiträde (7), ett e. o. kontorsbiträde (V), tre extra kontorsbiträden (2,400—2,040 kr.), ett extra expeditionsvaktsbiträde (1,380 kr.).

Kassakontoret.

Förste kassör (19).

Carlsson, A. T.

Förste kammarskrivare och kassörer (17).

Morén, O. W.; Blom, E. H.

Kammarskrivare (15).

Hellgren, H. M.

Ett första kontorsbiträde (7), två extra expeditionsvaktsbiträden (2,340—1,740 kr.).

Kansliet.

Kamrerare (3 kl.) (19).

Gustafsson, K. F.

Förste kammarskrivare (17).

Danielson, G. L.; Ålsén, E. D. J.

Kontorsassistenter (13).

Thörne, O. F.; Ljungsäter, N. R.

En kontorskrivare (9), sex första kontorsbiträden (7) (därav två tj., ett för tjänstgöring vid stadskansliet och ett för tjänstgöring vid idrotts- och friluftsstyrelsen), ett kontorsbiträde (5), tre e. o. kontorsbiträden (V) (därav en vakant), åtta extra kontorsbiträden (2,400—2,040 kr.), en extra första expeditionsvakt (2,940 kr.), sju extra expeditionsvaktsbiträden (1,740—1,020 kr.).

Driften.

Förste ingenjör (24).

Berg, O. T.

Centrala driftkontoret och understationerna.

Driftsingenjör (22).

Holmqvist, E. T.

Ingenjör (20).

Nyquist, B. L. F.

E. o. biträdande ingenjör (XVIII).

Lindborg, D. E.

Extra ingenjör (5,400 kr.).

Blomqvist, C. E. O.

Extra underingenjör (4,200 kr.).

Björkegren, E. A.

Förste elmästare (17).

Nyberg, J. W.

Elmästare (15).

Sundberg, J. T.; Dahlkvist, A. M.; Rohdin, L. S.

Tulestationen.

Kungstensgatan 23 (postadress: Stockholm 19); t. 32 27 57.

En *förste elförman* (13), tre *elförmän* (1 kl.) (12), fyra *elförmän* (3 kl.) (10).

Brunkebergssstationen.

Mäster Samuelsgatan 21, C.; t. 11 08 73.

En *förste elförman* (13), tre *elförmän* (1 kl.) (12), tre *elförmän* (3 kl.) (10).

Östermalmsstationen.

Gumshornsgatan 2, Ö.; t. 62 60 53.

En *förste elförman* (13), två *elförmän* (1 kl.) (12), fyra *elförmän* (3 kl.) (10).

Kronobergsstationen.

Kungsholmsgatan 55—57, K.; t. 50 75 06.

En *förste elförman* (13), tre *elförmän* (1 kl.) (12), fyra *elförmän* (3 kl.) (10).

Katarinastationen.

Kapellgränd 12, Sö.; t. 41 37 76.

En *förste elförman* (13), tre *elförmän* (1 kl.) (12), fyra *elförmän* (3 kl.) (10), en e. o. *elförman* (3 kl.) (X).

Högalidsstationen.

Krukmakargatan 33, Sö.; t. 43 14 57.

En *förste elförman* (13), tre *elförmän* (1 kl.) (12), fyra *elförmän* (3 kl.) (10), ett *elmästarbiträde* (9), en e. o. *elförman* (3 kl.) (X).

Djurgårdsstationen.

Djurgården, Ö.; t. 61 38 23.

Driften automatisk.

Enskedestationen.

Enskede 1; t. 49 46 10.

Fyra *elförmän* (1 kl.) (12), en *elförman* (3 kl.) (10).

Nybohovsstationen (Brännkyrka).

Stockholm 9; t. 45 30 90.

Sex *elförmän* (3 kl.) (10), en e. o. *elförman* (3 kl.) (X).

Lillsjöstationen (Bromma).

Lillsjönäs, Ulvsunda; t. 25 68 02.

Fyra *elförmän* (1 kl.) (12).

Danviksstationen.

Alsnögatan 12, Sö.; t. 43 92 33.

Driften automatisk.

Solvallastationen (Spånga).

Bromsten; t. 28 05 42.

Driften automatisk.

Skanstullsstationen.

Södra Hammarbyhamnen; t. 41 92 38.

En *förste elförman* (13), två *elförmän* (1 kl.) (12), en e. o. *elförman* (1 kl.) (XII).

Ängbystationen.

Ängby; t. 37 09 25.

Två *elförmän* (3 kl.) (10).

Driften avsedd att bli automatisk.

Dessutom tio helautomatiska likriktarestationer.

Untraverket.

Postadress: Orrskog; t. Tierp 57.

Driftsingenjör (22).

Hollstein, J. A. G.

Förste elmästare (17).

Eriksson, A. A.

Förste kammarsskrivare (17).

Johanson, G. M.

En *förste elförman* (13), sex *elförmän* (1 kl.) (12) (därav två tjl. för tjänstgöring vid Lanforsens kraftaktiebolag), en e. o. *elförman* (1 kl.) (XII), fyra *elförmän* (3 kl.) (10), ett *elmästarbiträde* (9), ett *extra expeditjonsvaksbiträde* (1,740 kr.).

Värtaverket.

Värtan; kontoret: t. 62 44 23, 62 44 24; kontrollrummet: t. 62 44 47; maskinmästarkontoret: t. 60 40 29.

Driftsingenjör (22).

Gustavsson, F. H.

E. o. ingenjörer (XX).

Larsson, Karl E.; Svedblad, P. T.

Maskinmästare (17).

Ström, P. G.

Förste elmästare (17).

Hellström, O.

Övermaskinister (15).

Pettersson, J. E.; Arbin, J. V.; Bengtsson, K. G.

Elmästare (15).

Andersson, A.; Eriksson, G. L. Hj.

E. o. elmästare (XV).

Lenholm, M.; Atterby, F. A. T.

IV

Sex *ångmaskinistförmän* (13) (därav två tjl. och förordn. som e. o. elmästare (XV), se ovan), sexton *ångmaskinister* (12) (därav två tjl., en för tjänstgöring vid fastighetskontoret samt en förordn. som ångmaskinistförmän (13)), fyra e. o. *ångmaskinister* (XII), tjl. (därav en för tjänstgöring vid Norrtulls sjukhus samt tre förordn. som ångmaskinister (12), fyra *extra ångmaskinister* (4,380 kr.), fyra *förste elförmän* (13), tre *elförmän* (1 kl.) (12), fem *elförmän* (3 kl.) (10), två e. o. *elförmän* (X), ett *elmästarbiträde* (9), ett e. o. *elmästarbiträde* (IX).

Kammarsskrivare (15).

Trotter, J. K.

En e. o. *ritare* (XI), ett e. o. *kontorsbiträde* (V), ett *extra kontorsbiträde* (2,200 kr.), en e. o. *portvakt* (VI), ett *extra expeditionsvaktsbiträde* (1,560 kr.).

Dessutom för driften: tre *förste elförmän* (13), två *elförmän* (1 kl.) (12), sex *elförmän* (3 kl.) (10), två e. o. *elförmän* (X), ett *elmästarbiträde* (9), två e. o. *elmästarbiträden* (IX), två *extra kontorsbiträden* (2,220 kr.) samt (vid 1942 års början) 241 arbetare.

Elektriska anläggningsavdelningen.

Förste ingenjör (24).

Andreason, E. M.

Ingenjör (20).

Ryman, E. S.

E. o. ingenjör (XX).

Frédén, C.-F.

Biträdande ingenjör (18).

Berglund, E. M.

E. o. biträdande ingenjör (XVIII).

Larsson, J. E.

Konstruktörer (16).

Ericson, N. B.; Lantz, C. A.; Hanström, C. H.

E. o. konstruktör (XVI).

Frisk, E. Hj. H.; Jensen, B. O. H.

Ritare (14).

Larsson, E.; Sköld, E. V.; Hammarberg, L. B.

E. o. ritare (XIV).

Kindahl, H. S.; Löfman, L. G.

En e. o. *ritare* (XI), ett e. o. *ritbiträde* (VII), två *extra ritare* (4,536—4,320 kr.), ett *extra ritbiträde* (2,460 kr.).

Förste elmästare (17).

Johansson, F. A. A.

Elmästare (15).

Andersson, E. O.; Sahlin, K. S. J.; Bengtsson, D.

E. o. elmästare (XV).

Sjöström, J. F.

En e. o. *elförmän* (1 kl.) (XII), två *elförmän* (2 kl.) (11), tre *elmästarbiträden* (9) (därav en vakant), ett e. o. *elmästarbiträde* (IX) (tjl. och förordn. som elmästarbiträde (9)) samt (vid 1942 års början) 52 arbetare.

Distributionens första avdelning.

Förste ingenjör (24).

Lundberg, T.

Ingenjörer (20).

Egnell, E. A.; Wrangel, H. W.

Underingenjör (17).

Rosenqvist, C. A. B.

E. o. underingenjörer (XVII).

Fällman, C. R.; Lindahl, V. E.

Förste elmästare (17).

Hjärtqvist, J. F. E.

Elmästare (15).

Mellström, K. F. A.

E. o. elmästare (XV).

Godeau, N. F. W.

E. o. besiktningsmän (XV).

Hilldén, E. T.; Svensson, L. H. V.; Dahlgroth, J. A.

Extra besiktningsman (4,560 kr.).

Rådberg, R. H. A.

E. o. ritare (XIV).

Lindeberg, H. W.

En *elförmän* (1 kl.) (12), tre e. o. *elförmän* (1 kl.) (XII), en *elförmän* (2 kl.) (11), en e. o. *elförmän* (XI), en *elförmän* (3 kl.) (10), en e. o. *elförmän* (3 kl.) (X), ett *elmästarbiträde* (9), ett *extra elmästarbiträde* (3,120 kr.), sju *besiktningsmedhjälpare* (2,340 kr.) samt (vid 1942 års början) 89 arbetare.

Förste kammarskrivare (17).

Mathson, L. A. W.

Kammarskrivare (15).

Kristoffersson, J.; Holmberg, O. G:son; Wisell, E. B.

Kontorsassistenter (13).

Nilsson, E. G.; Runngren, E. G. K.

En *extra kontorist* (2,940 kr.), två *första kontorsbiträden* (7), två *kontorsbiträden* (5), fyra *e. o. kontorsbiträden* (V), tre *extra kontorsbiträden* (2,400—2,220 kr.), två *extra ritbiträden* (2,640—2,460 kr.), fyra *expeditionsvaktsbiträden* (1,740—1,560 kr.).

Distributionens andra avdelning.*Förste ingenjör* (24).

Welmer, P. G.

Extra ingenjör (4,800 kr.).

Hörsta, S. G.

Kamrerare (3 kl.) (19).

Sundstrand, G. D.

Förste kammarskrivare (17).

Grandell, J. G.

Kammarskrivare (15).

Wirén, C. G. L.; Lanbert, K. G. L.; Karlén, K. Hj. H.

E. o. besiktningsman (XV).

Kjellberg, G. R.

Två *e. o. elmästarbiträden* (IX), tre *extra elmästarbiträden* (3,552—2,580 kr.), fyra *första kontorsbiträden* (7), två *kontorsbiträden* (5), sju *e. o. kontorsbiträden* (V), sex *extra kontorsbiträden* (2,400—1,860 kr.), tre *extra expéditionsvaktsbiträden* (1,740—1,020 kr.).

Utställning.

Regeringsgatan 11, C.; t. 10 66 27, 20 10 02;
öppen 8,30—16,30.

E. o. utställningsföreståndare (XVII).

Sjöqvist, F. R.

E. o. ackvisitör (XV).

Porne, T. F.

Ett *e. o. utställningsbiträde* (XII), en *e. o. hemkonsulent* (XI), ett *e. o. utställningsbiträde* (VIII), ett *e. o. utställningsbiträde* (V), ett *extra expéditionsvaktsbiträde* (1,200 kr.).

Ledningsnät och gatubelysning.*Förste ingenjör* (24).

Block, J. L.

E. o. arbetschef (XXII).

Swenning, R.

Ingenjör (20).

Larsson, K. Elov.

E. o. ingenjör (XX).

Åke, N. O.

Biträdande ingenjör (18).

Bergstedt, A. E.

E. o. biträdande ingenjör (XVIII).

Nordin, B. F.

E. o. underingenjör (XVII).

Igelström, H. V.

Kammarskrivare (15).Ramberg, J. S.; Gilljam, E. W., tjf. (se sid. 226),
tj. Runblom, K. G. H.*Föreståndare för kartbyrå* (15).

Asplund, G. A.

Ritare (14).

Sandell, F. E. V.

E. o. ritare (XIV).

Johnson, K. Y. L.

Sex *e. o. ritare* (XI), tre *e. o. ritbiträden* (VII), tre *extra ritbiträden* (2,640—2,400 kr.), ett *kontorsbiträde* (5), ett *extra kontorsbiträde* (2,040 kr.).

Förste elmästare (17).

Gårdhner, C. L. S.; Bengtsson, J. A.

Elmästare (15).

Aronsson, C. G.; Engström, F. J.; Damberg, O. E.

Dessutom vid ledningsnät och gatubelysning:
fem *elförmän* (1 kl.) (12), tre *e. o. elförmän* (1 kl.) (XII), sex *elförmän* (2 kl.) (11), två *e. o. elförmän* (2 kl.) (XI), en *elförman* (3 kl.) (10), två *e. o. elförmän* (3 kl.) (X), tre *elmästarbiträden* (9), sju *e. o. elmästarbiträden* (IX), sex *extra elmästarbiträden* (3,120—2,520 kr.) samt (vid 1942 års början) 226 arbetare.

Byrå för tekniska utredningar m. m.*Byråingenjörer* (22).

Erikson, E.; Dahlgren, F. A.

Iv

E. o. ingenjör (XX).

Olsson, G. I.

Extra ingenjör

(med partiell tjänstgöring; för vissa utrednings-
arbeten rörande vattenkraftsfrågor m. m.)
(4,560 kr.).

Sundelin, C. H. J.

E. o. luftskyddsassistent (XVIII).

Gilljam, E. W.

E. o. konstruktör (XVI).

Ericson, E. G.

Mekaniska verkstaden m. m.

Ingenjör (20).

Hogen, K.

E. o. förste elmästare (XVII).

Brandt, G. A.

Elmästare (15).

Brandt, G. A., tjl. (se ovan).

Två *elförmän* (1 kl.) (12), en *elförman*
(3 kl.) (10), två *automobilförare* (7) samt
(vid 1942 års början) 58 arbetare.

Uppbördsavdelningen.

I samband med omorganisation för gemen-
sam avläsning och uppbörd av gas- och elektrici-
tet har personalen tillhörande gasverkets upp-
bördsavdelning överflyttats till elektricitetsverket
och upptagits här nedan. Tillä vidare kvarstå
dock befattningar och tjänster å gasverkets löne-
stat.

Intendent (2 kl.) (21).

Östervall, C.-J.

Uppbördschef (19).

Jörne, T.

Kamrerare (3 kl.) (19).

Gustafsson, K. G. A.

Förste kammarskrivare (17).

Schönhult, S. I. M.; Kjellqvist, F. J. H.; Jöns-
son, E. W.; Wetzdorff, K. E. B.; Rydberg,
W. O.; Harlén, C. G.

Kammarskrivare (15).

Millstein, O. F. M.; Löfgren, K. R.; Widegren,
E. M.; Biriell, E. P. V.; Möller, E. O. V.;
Molin, G. P.; Jonsson, T. A.; en vakant, tf.
Johnson, J. A. G.

Kontorsassistenter (13).

Johannison, G. W.; Johnson, J. A. G., tjl. (se
ovan); Westerlund, G. A. V.; Halling, G. K.;
Schenström, G. F.; O'Konor, K. E.; Lejdström,
H. E. C. J.; Söderström, S. E., tjl. (se sid.
244); Hülphers, S. F.; Hofstedt, J. E.; Han-
sell, B. G.; Andberg, E. G.; Carell, f. Jonsson,
Anna E.

E. o. kontorsassistenter (XIII).

Carlson, J. E.; Sandberg, E. A. M.

Förste kontorsskrivare (11).

Johannisson, Elsa E.; Carlsson, f. Andersson,
Elin H.

Mätarkontrollant (14).

Jansson, K. G.

Dessutom en *extra kontorsassistent* (3,420
kr.), en *e. o. förste kontorsskrivare* (XI), en
e. o. förste kontorist (X), tre *kontorsskri-
vare* (9), sexton *första kontorsbiträden* (7),
tretton *kontorsbiträden* (5), aderton *e. o.
kontorsbiträden* (V), trettio två *extra kon-
torsbiträden* (2,400—1,860 kr.), nio *upp-
bördsförmän* (12), tretton *centraluppbörds-
män* (11), sjuttioåtta *uppbördsmän* (10) (där-
av två tjl.), sexton *e. o. uppbördsmän* (X)
(därav en tjl.), tjugu *extra uppbördsmän*
(3,360 kr.), sju *extra uppbördsmanaspi-
ranter* (2,580—2,340 kr.), två *extra pollett-
räknare* (2,580—2,340 kr.), tio *extra expe-
ditionsvaktsbiträden* (1,740—1,380 kr.).

Intendentskontoret.

Intendent (2 kl.) (21).

Stenrot, J. A. T.

Extra kamrerare (6,540 kr.).

Welin, H.

E. o. biträdande ingenjör (XVIII).

Molitor, A. W.

Förste kammarskrivare (17).

Svartengren, C. A.; Thunholm, D. N. V.

Kammarskrivare (15).

Söderlind, R. D.; Trotz, G.; Lagerquist, K. H.;
Broström, T.; Eriksson, E. H.

Kontorsassistenter (13).

Allmér, K. G.; Gustafson, T.; Abeleen, J. G. A.;
Neveling, R. E. O.

Dessutom vid intendentskontoret en *elförman* (1 kl.) (12), två *e. o. elförmän* (3 kl.) (X), ett *första kontorsbiträde* (7), en *extra kontorist* (2,940 kr.), fyra *extra kontorsbiträden* (2,220—1,860 kr.), en *e. o. kopist* (IV), två *expeditionsvaktsbiträden* (1,740—1,200 kr.).

Huvudförrådet.

Kungstensgatan 23, Va.

En *förrådsmästare* (2 kl.) (13), fem *el-mästarbiträden* (9), ett *extra förrådsbiträde* (3,120 kr.), tre *förrådsvakter* (6), samt (vid 1942 års början) tolv *förrådsarbetare*.

Bromma-, Enskede-, Tule- och Värta-förråden, se ovan.

Untraförrådet.

Se Untraverket.

Husbyggnadsavdelningen.

E. o. ingenjör (XX).

Eigert, R. E.

E. o. byggnadsingenjörer (XIX).

Andersson, G. N.; Barke, K. F.

E. o. ritare (XIV).

Carlqvist, G. A.; Malmberg, K. H.; Foberg, G. J.; Magnusson, J. E.; Jacobson, H.

Fyra *e. o. elförmän* (3 kl.) (X), ett *extra ritbiträde* (2,760 kr.), ett *extra expediti-
onsvaktsbiträde* (1,740 kr.) samt (vid 1942 års
början) 45 *arbetare*.

Diverse personal vid förvalnings- byggnaden.

Tre *e. o. portvakter* (VI), en *extra värme-
ledningsskötare* och *gårdskarl* (2,640 kr.)
samt (vid 1942 års början) 16 *städerskor*.

Dessutom vid elektricitetsverket följande va-
kanta befattningar och tjänster, på vilka för-
ordnande icke utfärdats:

En *byråingenjör* (22), en *e. o. arbets-
chef* (XXII), två *ingenjörer* (20), två *e. o.
ingenjörer* (XX), en *förste kammarsskrivare*
(17), en *kammarsskrivare* (15), två *e. o. el-
mästare* (XV), en *förste elförman* (13), två
e. o. kontorsassistenter (XIII), en *uppbörds-
förman* (12), en *elförman* (1 kl.) (12), en
e. o. ångmaskinist (XII), en *centralupp-
bördsman* (11), en *e. o. ritare* (XI), fem
uppbördsmän (10), tre *e. o. uppbördsmän*
(X), en *e. o. elförman* (X), en *kontorsskri-
vare* (9), tre *e. o. elmästarbiträden* (IX),
en *värmeledningsskötare* (7), ett *e. o. rit-
biträde* (VII), en *e. o. förrådsvakt* (VI), ett
e. o. kontorsbiträde (V).

Belysning av gator och allmänna platser.

Elektricitetsverket ombesörjer belysningen av
gator och allmänna platser. Belysningen sker
med elektricitet.

Antalet för gatubelysning avsedda elektriska
lampor utgjorde vid 1941 års slut 27,296 st.
Den elektriska gatubelysningen tändes och släc-
kes av stationspersonalen genom ett fjärmanöver-
system. Tillsynen av gatubelysningen och verk-
ställandet av erforderliga lampbyten ombesörjes
av cirka 25 lampskötare.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten (för-
utom strömförbrukning) 815,000 kr.

Avlöningar. Lampskötare (timavlöning).

Vatten-, gas- och elektricitetslednings- entreprenörer.

Fullständig förteckning över gas-, vatten-
och elektricitetsledningsentreprenörer återfinnes
i telefonkatalogens yrkesregister samt i adress-
kalendern.

Stockholms stads hamnstyrelse och i samband därmed stående institutioner.

Hamnstyrelsen.

Katarinavägen 13 A och Stadsgården 14—16 (postadress: postfach nr 15024, Stockholm 15; postgirokonton nr 3115); t. »hamnstyrelsen» (8,30—17, lördagar och dag före helgdag 8,30—14,30); (efter kontorstid de telefonlinjer, som angivas i telefonkatalogen; jfr och nedan för vissa tjänstemän). Styrelsen sammanträder i regel varannan helgfri onsdag kl. 13,15.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 16 mars 1908 att inrätta en *Stockholms stads hamnstyrelse*, vilken med år 1909 trädde i verksamhet.

Hamnstyrelsen handhar skötseln av stadens hamnväsen; det åligger den i sådant avseende att omhänderväsa hamnrörelsens drift och sålunda tillse, att för trafiken upplåtna delar av hamnen med därtill hörande anläggningar och inrättningar på ändamålsenligt sätt användas till handels och sjöfartens bästa; att sörja för, att såväl tullhamnen som frihamnen med därtill hörande anläggningar och inrättningar underhållas i det skick, trafiken kräver; att sörja för att hamnrörelsens behov av nya hamnanläggningar med tillhörande anstalter, redskap och materiel samt av isbrytarefartyg och dylikt bliva tillgodosedda; att upprätta och stadsfullmäktiges prövning underställa förslag till taxor å hamnavgifter, avgifter för kvarliggande gods, slussavgifter samt kanal- och broavgifter, hamnordning och andra allmänna trafikföreskrifter samt själv utfärda ordningsföreskrifter och taxor för begagnande av stadens för hamnrörelsen gjorda anläggningar samt redskap och materiel; att uppbära hamnväsendet tillkommande avgifter. Styrelsen åligger även att verkställa nybyggnad och ombesörja underhåll av broar samt att öva in-seende över stadens till tullverket upplåtna byggnader, ombesörja deras underhåll och verkställa motsvarande nybyggnader.

Hamnstyrelsen består av, förutom ordförande, som tillsättes av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra för två år valda ledamöter, av vilka en utses av k. m:t, en av Stockholms handelskam-

mare samt fyra av stadsfullmäktige. För vardera av de av k. m:t och Stockholms handelskam-mare utsedda ledamöterna tillsättes i enahanda ordning en suppleant. För övriga ledamöter väljas stadsfullmäktige fyra suppleanter. Styrelsen utser årligen inom sig en vice ordförande.

Under hamnstyrelsen lyder hamnförvaltningen, vars chef är hamndirektören, vilken har ledningen och överinseendet av hamnrörelsen och ham-nen.

De hamnstyrelsen åliggande uppgifterna hand-läggas fr. o. m. den 1 jan. 1938 under hamn-direktören å fem avdelningar, nämligen hamn-kontoret för driften, hamnbyggnadsavdel-ningen för nybyggnad och underhåll, maskin-avdelningen för underhåll och drift av hamn-kranar, broar, hissar, elektriska anläggningar m. m., räkenskapskontoret för räkenskaper, upplåtelse och förvaltning av fastigheter, tomter o. d. och personalärenden samt hamnkassa-kontoret för kassarörelse och uppbörd.

Hamndirektören är intill den 1 februari 1943 förordnad som verkställande direktör för Stock-holms frihamnsaktiebolag.

Stockholms hamn utgöres av de hamn-anläggningar och vattenområden, som äro be-lägna inom Stockholms hamnområde, vars grän-ser äro av k. m:t fastställda den 27 sept. 1878, 15 juli 1881, 1 mars 1912, 14 febr. 1919, 1 febr. 1924, 3 febr. 1928 och 5 juli 1929 (se karta sid. 483). Hamnen består av två i förvaltningshänseende skilda delar, tull-hamnen och frihamnen. Den förra förvaltas av hamnstyrelsen, den senare beträffande anlägg-ningarna av hamnstyrelsen men i avseende å rörelsen av Stockholms frihamnsaktiebolag (se sid. 372). Stockholms hamn har en kajsträcka av 18,155 m, vartill komma fasta bryggor för lustbåtar med en sammanlagd längd av 4,839 m, samt flytande bryggor för samma ändamål med en längd av c:a 2,145 m. Hamnens vattenom-råde omfattar c:a 1,450 hektar och dess markom-råde 198,3 hektar. Sammanlagda golvarealen för godsuppläggning i av hamnen uppförda varu-skjul, magasin och tullbyggnader utgör 116,556 kvm. Hamnens järnvägsspår hava en samman-lagd längd av 60,750 m; 9,628 längdmeter kaj är försedd med kranspår. Hamnen har 132 kranar.

Instruktioner. Instruktion för Stockholms stads hamnstyrelse, fastställd av ÖA 3 mars 1941. Särskild föreskrift rör. sammansättningen av Stockholms stads hamnstyrelse, k. brev 31 jan. 1941. Instruktion för hamndirektören, fastställd av hamnstyrelsen 11 maj 1923, med ändr. 1 dec. 1936. Instruktion för styrelsens sekreterare och ombudsman, fastställd av hamnstyrelsen 4 jan. 1922.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 9,840,490 kr., kapitalbudgeten 656,000 kr. (därav att täckas med lånemedel 600,000 kr.; dessutom inom linjen förda, år 1941 beviljade lånemedelsanslag 299,755 kr.); inkomster: driftbudgeten 6,286,860 kr. (därav ersättning från statsverket 26,500 kr.).

Härvat:

Tullhamnen. Utgifter: driftbudgeten 6,440,225 kr., kapitalbudgeten (att täckas med lånemedel 600,000 kr.; dessutom inom linjen fört, år 1941 beviljat lånemedelsanslag 40,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 4,829,750 kr. (därav ersättning från statsverket 26,500 kr.).

Frihamnen. Utgifter: driftbudgeten 2,006,450 kr., kapitalbudgeten 56,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 725,150 kr.

Övriga hamnens anstalter och andra under dess förvaltning ställda anläggningar samt oförutsedda utgifter. Utgifter: driftbudgeten 1,393,815 kr.; kapitalbudgeten (inom linjen fört, år 1941 beviljat lånemedelsanslag 259,755 kr.); inkomster: driftbudgeten 731,960 kr.

Hamnstyrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Göransson, K. H., borgarråd; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar utom torsdagar 11—12.

Vice ordförande.

Sundin, T. W., tullpackhusarbetare, stadsfullm. (som led. utsedd av stadsfullm.).

Övriga ledamöter.

*Ericsson, C. E., direktör (utsedd av k. m:t).
Lindwall, E. W., verkst. direktör (utsedd av Stockholms handelskammare).

*Aronsson, G. A., avdelningschef (utsedd av stadsfullm.).

Larsson, A. Wilhelm, lagerarbetare, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

*Simonson, S. A., ombudsman, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Suppleanter.¹⁾

*Janson, C. F. V., speditionschef (utsedd av k. m:t).

Meyer, T., sjökaptan (utsedd av Stockholms handelskammare).

Liander, M. E., grosshandlare, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

*Bäckman, O. H., grosshandlare (utsedd av stadsfullm.).

Stridsberg, H. A., ombudsman (utsedd av stadsfullm.).

*Eklund, T. I. A., charkuterist (utsedd av stadsfullm.).

Hamnstyrelsens delegerade.

Göransson, K. H.; Sundin, T. W.

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen tre revisorer jämte två suppleanter för granskning av hamnstyrelsens räkenskaper och förvaltning.

Eriksson, E. G., förste kontorsskrivare.

Laurell, C.-A., kapten, ordf.

Pettersson, G. G., ombudsman.

Suppleanter:

von Friedrichs, C.-A. H., kapten, avdelningschef, stadsfullm.

Lindestam, K. W., kassör.

Ombudsman.

Orre, O. S. W., e. o. stadsadvokat; t. »hamnstyrelsen»; mottagningstid: 10—11.

Hamndirektören.

Katarinavägen 13 A, 3 tr.; t. »hamnstyrelsen»; expeditionstid 8,30—16,15 (lördagar och dag före helgdag 8,30—14).

Hamndirektör (D).

Vinberg, S. W. (förordn. t. o. m. ³¹/₁ 1943); mottagningstid: 10—12.

Förste kontorsskrivare (11).

Lundahl, f. Ekholm, G. E. V. (Gerd).

Förste expeditionsvakt (8).

Bäckman, G. O., tjf. (se sid. 163), tf. Wester-dahl, E. O.

Ett e. o. första kontorsbiträde (VII), en telefonist (4).

¹⁾ Vid förfall för någon av de av stadsfullmäktige valda ledamöterna skola de av fullmäktige utsedda suppleanterna inträda i här angiven ordning.

Räkenskapskontoret.

Katarinavägen 13 A, 3 tr.; t. »hamnstyrelsen»; expeditionstid: 8,30—16,15 (lördagar och dag före helgdag 8,30—14).

Räkenskapskontoret åligger bl. a. att ombesörja förandet av nödiga räkenskaper, att handhava personalärenden, att öva tillsyn över att till styrelsens förfogande ställda medel användas i enlighet med givna föreskrifter samt att handhava upplåtelse och förvaltningen av till hamnen hörande byggnader, områden och annan egendom, i den mån detta ej åligger annan avdelning.

Instruktion. Instruktion för [hamn]kamreraren, fastställd av hamnstyrelsen 11 maj 1923.

Kamrerare (1 kl.) (21).

Sundmark, N. W. A.; mottagningstid 13,30—15,30.

Förste kammarskrivare (17).

Sundmark, O. F.; Nyström, K. G.

Kammarskrivare (15).

Strid, S. A. O.

Kontorsassistent (13).

Starell, K. E.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Kjellin, B. I.

Ett första kontorsbiträde (7), ett e. o. första kontorsbiträde (VII), ett e. o. kontorsbiträde (V), en expeditionsvakt (6), en extra expeditionsvakt (1,200 kr.).

Hamnkassakontoret.

Katarinavägen 13 A, n. b.; t. »hamnstyrelsen»; expeditionstid: 8,30—16,15 (lördagar och dag före helgdag 8,30—14).

Hamnkassakontoret ombesörjer debitering och uppbörd av hamnen tillkommande avgifter med undantag av hamnavgifter för varor, ankommande från utrikes ort, samt av transitmagasinshyror, vilka avgifter uppbäras av tullverket.

Författningar. Taxa å hamnavgifter i Stockholm för åren 1939—1943, fastställd av k. mt 18 nov. 1938, 16 maj 1941 och 23 jan. 1942, med av hamnstyrelsen beslutade smärre ändr. Bestämmelser ang. uppbörd av hamnavgifter i Stockholms tullhamn, fastställda av hamnstyrelsen 16 dec. 1936, med ändr. 29 nov. 1938. Reglemente för Stockholms stads mätare och vägare, fastställt av ÖA 2 april 1903. Taxa för Stockholms stads vägare, fastställd av ÖA 2 dec. 1937 och 26 nov. 1941.

Uppbördschef (19).

Berggren, C. G. E.; mottagningstid: 10—12.

Förste kammarskrivare och kassör (17).

Åberg, P.

Förste kammarskrivare (17).

Borgstedt, G. V. R.

Kammarskrivare (15).

Larsson, T. A.; Roupé, S. E. G.

Hamnfogdar (14)

(dessutom 2,100 kr. som ersättning för mistad provision).

Bruzellius, A. G.; Österdahl, O. V.

Kontorsassistenter (13).

Farman, C. H.; Hagström, D. G.

E. o. kontorsassistenter (XIII).

Ramsin, B.; Aulander, S. E.

Ett första kontorsbiträde (7), fyra kontorsbiträden (5), två e. o. kontorsbiträden (V), ett extra kontorsbiträde (2,400 kr.), en expeditionsvakt (6), tre uppbördsmän (10), en e. o. uppbördsman (X), fem hamnfogdebiträden (8); dessutom ersättning för mistad provision 1,000 kr.).

Hamnkontoret.

Stadsgården 14—16, 2 tr.; t. »hamnstyrelsen» (8,30—17), »hamnstyrelsens 1:a och 2:a linje» (övriga tider); expeditionstid: 8—17, lördagar och dag före helgdag 8—14,30.

Hamnkontoret handhar hamnrörelsens drift och därmed sammanhängande förhållanden samt övervakar efterlevnaden av för hamnen gällande föreskrifter.

För allmänna ordningen och säkerheten i hamnen svarar polisverket, av vilket en särskild avdelning, hamnpolisavdelningen, är inrättad för tjänstgöring inom till hamnen hörande områden på land och vatten (se sid. 13).

Författningar. Hamnordning för Stockholm, fastställd av ÖA 15 juni 1921, med ändr. och tillägg 20 febr. 1931 och 6 mars 1935 (Kf 1924: nr 90, 1931: nr 7 och 1935: nr 5). ÖA:s kung. 10 sept. 1937 med föreskrifter om fartbegränsning i allmänna farleder inom Stockholms stads område, med ändr. 9 mars 1938. Instruktion för hamnkaptenen, fastställd av ÖA 18 febr. 1924. Instruktion för hamnmästarna, fastställd av hamnstyrelsen 3 juli 1923. Instruktion för hamnförmännen, fastställd av hamnstyrelsen 22 dec. 1924. Instruktion för hamnlotsarna, fastställd av hamnstyrelsen 14 mars 1923. Taxa å hamnlotsavgifter inom Stockholms hamnområde, fastställd av ÖA 24 febr. 1923,

med ändr. 4 nov. 1924 och 7 maj 1941. Taxa för gods, som efter viss tid kvarligger å stadens kajer m. m., fastställd av ÖA 31 dec. 1924 med ändr. Särskilda taxor för uppläggning av gods i Stockholms hamn, fastställda av hamnstyrelsen 26 nov. 1924, med ändr. Taxa för begagnande av stockar, landgångar, bockar och vedmått, fastställd av hamnstyrelsen 1 dec. 1936. Föreskrifter och taxor för begagnande av hamnkranar och annan hamnmateriel tillhöriga Stockholms hamn, fastställda av hamnstyrelsen 30 maj 1939, med ändr. Taxa å hamnspåravgifter, fastställd av hamnstyrelsen 17 dec. 1938, med ändr.

Hamnkapten (23).

Fris, A. A. (förordn. t. o. m. ³⁰/_e 1943); t. »hamnstyrelsen» (9—17), 43 70 29 (övr. tider); träffas säkrast 14—15.

Kammarsskrivare (15).

Nilsson, B. A.

Hamnmästare (17).

Hilding, G. L. E. (hamnkontoret, Värtan, t. 61 14 60, 62 40 24), träffas säkrast 9,30—11 och 15—17; Planman, G. A., träffas säkrast 9,30—11 och 15—17; t. »hamnstyrelsen» (9—17), »hamnstyrelsens 2:a linje» (övr. tider).

Hamnlotsar (17).

Tel. »hamnstyrelsen» (8,30—17), »hamnstyrelsens 3:e linje» (övr. tider).

Vakanta, tf. Åberg, G. M., Nordström, K. E., Moé, J. O. A., Törnström, G. L.

E. o. hamnlotsar (XVII).

Törnström, G. L., tjf. (se ovan); Lindahl, H. G.; Söderman, J. H.

En *förste kontorist* (10), tre *e. o. kontorister* (VIII), en *extra kontorist* (2,940 kr.), ett *kontorsbiträde* (5), en *extra expeditionsvakt* (1,380 kr.), en *e. o. övermaskinist* (XV), en *e. o. maskinist* (3 kl.) (XII), sexton *hamnförmän* (10), en *extra hamnförman* (3,600 kr.).

Isbrytarfartygen.

Tel. 62 26 13.

Stockholms stad äger två isbrytarfartyg, »Isbrytaren I» och »Isbrytaren II».

Befälhavare.

Törnström, G. L. (se ovan), å Isbrytaren I: befälhavare å Isbrytaren II utses för varje gång fartyget sättes i verksamhet.

Maskinister (se ovan). Övrig personal tillfälligt anställd.

Hamnbyggnadsavdelningen.

Katarinavägen 13 A, 4 tr.; t. »hamnstyrelsen» (8,30—17; övriga tider, till vissa tjänstemän, se nedan); *expeditionstid*: 8,30—16,15 (lördagar och dag före helgdag 8,30—14).

Hamnbyggnadsavdelningen handhar nybyggnad och underhåll av hamnanläggningar i såväl tullhamnen som frihamnen, ävensom av under hamnstyrelsens förvaltning ställda byggnader, slussar, kanaler och andra anläggningar samt broar.

Instruktion. Instruktion för överingenjören vid hamnstyrelsens hamnbyggnadsavdelning (hamnbyggnadschefen), fastställd av hamnstyrelsen 29 april 1941.

Överingenjör och hamnbyggnadschef (26).

Jansson, G. H. (förordn. t. o. m. ³⁰/_e 1944); mottagningstid: 14—16.

Förste ingenjörer (24).

Sjödén, J. (t. 40 52 14, jfr ovan); en vakant, tf. Wickert, K. A.; mottagningstid: 14—16.

E. o. förste ingenjör (arbetschef) (XXIV).

Vakant, tf. Hult, A. O. G.; mottagningstid: 14—16.

Byråingenjörer (22).

Semler, C.; Scheja, J. (t. 42 05 13, jfr ovan).

E. o. byråingenjörer (XXII).

Wickert, K. A., tjf. (se ovan); Kasarnowsky, S.

Ingenjörer (20).

Eriksson, E. E.; Hedström, E. A.; Nilsson, E. E. (t. 40 35 81, Mälarvarvet).

E. o. ingenjörer (XX).

Bartoli, E. J. C.; Lundahl, E. J.; Hult, A. O. G., tjf. (se ovan); två vakanta.

Biträdande ingenjörer (18).

Adler, B. F.; Ekelöf, G. S.

E. o. biträdande ingenjör (XVIII).

Sabelström, S. C. B. (t. 42 35 55).

Underingenjör (17).

Idestrom, S. A. M.

E. o. underingenjörer (XVII).

Arvidsson, H. F.; Sjösteen, R. O.; Samuelsson, R.; Ericsson, T. E.; Kvarnsell, G. B.

HS *E. o. förrådsförvaltare (2 kl.) (XVII).*

Strömberg, O.; t. »hamnstyrelsen» (9—17), »hamnstyrelsens 5:e linje» (övr. tider).

Hamnbyggmästare (16).

Nilsson, J. E. (t. 62 23 96); **Karlsson, B. E.** (t. 40 91 05); **Schwartz, G. E.** (t. 43 14 89); **Bergström, B. A.** (t. 61 00 24); en vakant, *tf. Lööf, F. W.* (t. 50 71 43).

Kammarsskrivare (15).

Stahre, G. A.; t. 43 36 16 (Målarvarvet).

E. o. kontorsassistent (XIII).

Gustafson, A. L. F.; t. 61 24 65 (Djurgårdsvarvet).

Extra ingenjörer (5,760—5,400 kr.).

Sandin, E. A. V., tjl. (se sid. 290); **Larsson, L. O. Å.;** **Challis, J. H.** Ch.

Tre *e. o. ritare* (XIV), två *e. o. ritare* (XI), en *extra ritare* (4,368 kr.).

En *förste kontorist* (10), tre *e. o. förste kontorister* (X), en *extra förste kontorist* (3,360 kr.), en *kontorsskrivare* (9), tre *e. o. kontorister* (VIII), sju *extra kontorister* (3,210—2,580 kr.), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), tre *extra kontorsbiträden* (2,400—2,220 kr.), ett *e. o. ritbiträde* (VII), två *extra ritbiträden* (2,640—2,220 kr.), en *expeditions-vakt* (6), en *extra expeditiionsvakt* (1,560 kr.), en *verkmästare* (1 kl.) (15), sex *verkmästare* (2 kl.) (14), tre *e. o. verkmästare* (2 kl.) (XIV), fyra *e. o. verkmästare* (3 kl.) (XII), en *extra bitr. verkmästare* (3,780 kr.), en *bogserbåtsbefälhavare* (11), en *e. o. bogserbåtsbefälhavare* (XI), en *muddermästare* (11), en *e. o. muddermästare* (XI), en *e. o. förrådsmästare* (3 kl.) (XII), en *e. o. förrådsman* (X), två *e. o. verkmästarebiträden* (X), sju *extra verkmästarebiträden* (3,888—2,760 kr.), ett *extra förrådsbiträde* (2,340 kr.) samt (vid 1942 års början) 319 arbetare.

Maskinavdelningen.

Katarinavägen 13 A, 5 tr.; t. »hamnstyrelsen»; *expeditionstid: 8,30—15,15 (lördagar och dag före helgdag 8,30—14).*

Maskinavdelningen handhar maskinella nybyggnader samt drift och underhåll av hamnkranar, kranreparationsverkstäder, broar, hissar, elektriska anläggningar och slussmaskinerier m. m.

Instruktion. Instruktion för förste ingenjören vid hamnstyrelsens maskinavdelning (maskinavdelningschefen), fastställt av hamnstyrelsen 26 mars 1941.

Förste ingenjör (24).

Davidsson, O. W.; mottagningstid: 13,30—14.

Ingenjörer (20).

Borgardt, K. A. A.; **Hedlund, P. A.**

E. o. ingenjör (XX).

Bernell, S. M.

Extra ingenjör (6,660 kr.).

Emling, E. O. H.

Konstruktör (16).

Heiner, A.

Kranmästare (16).

Ekmán, E. A.; t. »hamnstyrelsen» (8,45—16,30), »hamnstyrelsens 6:e linje» (övr. tider).

En *förste kontorist* (10), en *e. o. kontorist* (VIII), en *extra kontorist* (2,940 kr.), ett *kontorsbiträde* (5), två *extra kontorsbiträden* (2,400—1,980 kr.), en *extra expeditiionsvakt* (1,560 kr.), en *extra ritare* (3,540 kr.), en *verkmästare* (1 kl.) (15), fyra *verkmästare* (2 kl.) (14), en *maskinist* (2 kl.) (13), två *extra hissförare* (1,320 kr.), samt (vid 1942 års början) 163 arbetare.

Stadens personhiss vid Söderbergs Trappor i Stadsgården.
(Stadsgårdshissen.)

Hissen trafikerar söckendagar 6,30—17,30; nyårs-, påsk-, pingst-, midsommar- och julafton 6,30—15,30.

Avgiften för färd i hissen utgör enligt överståthållarämbetets kungörelse den 13 jan. 1938 5 öre för uppfärd och 5 öre för nedfärd.

Reglemente m. m. Reglemente ang. trafiken med stadens hiss vid Söderbergs Trappor, fastställt av ÖA 18 dec. 1907, med ändr. 13 jan. 1938. ÖA:s kung. 27 aug. 1926 ang. öppet-hållande av stadens hiss vid Söderbergs Trappor (med ändr.).

Två *hissförare* (se ovan).

Slussarna.

Till hamnstyrelsen höra tre slussar, Karl Johansslussen, Hammarbyslussen och Sicklaslussen.

Slusskontoret vid Karl Johansslussen.

Karl Johans Torg, Sö.; t. 43 43 13; *expeditionstider: jan.—mars 7—12 och 14—17 (sön- och helgdagar hålles slussen stängd); april—dec. 6—20, sön- och helgdagar 7—12 och 17—22.*

Taxa m. m. Taxa å avgifter för genomfart av Karl Johansslussen för tiden $\frac{1}{2}$ 1939 t. v. intill utgången av år 1943, fastställd av k. m:t 2 dec. 1938. Ordningsföreskrifter för Karl Johansslussen, fastställda av ÖA 6 april 1936.

Slusskontoret vid Hammarbyslussen.
*Skanstull, Sö.; t. 41 14 27; expediti-
onstid: hela dygnet.*

Taxa m. m. Taxa å avgifter för genomfart av Hammarbyslussen för tiden $\frac{1}{2}$ 1939 t. v. intill utgången av år 1943, fastställd av k. m:t 7 febr. 1936, med ändr. 2 dec. 1938. Föreskrifter för trafikerande av Hammarbyleden, fastställda av ÖA 5 aug. 1933, med ändr. 10 sept. 1937.

För Karl Johansslussen och Hammarbyslussen gemensam personal.

Slussförman (10).

Haglund, G. E.

Två *förste kontorister* (10), sju *slussvakter* (8), två *extra slussvakter* (4,434 kr.).

Sicklaslussen.

*Tel. 42 08 46; expeditionstid: alla dagar
8—18.*

Taxa. Taxa å avgifter för genomfart av Sicklaslussen för tiden $\frac{1}{2}$ 1939 t. v. intill ut-

gången av år 1943, fastställd av k. m:t 7 febr. 1936 och 2 dec. 1938.

En slussvakt (fri bostad).

Kanalerne.

Till hamnstyrelsen höra tre kanaler, Ålkistans kanal, Djurgårdsbrunnskanalen och Karlbergskanalen.

Ålkistans kanal.

Sedan landsvägsbron över Ålkistekanalen år 1936 ersatts med fast bro, hava avgifterna för passage genom kanalen bortfallit.

Djurgårdsbrunnskanalen.

Taxa m. m. Taxa å avgifter för begagnande av Djurgårdsbrunnskanalen för åren 1939—1943, fastställd av k. m:t 12 sept. 1924 och 2 dec. 1938. Ordningsföreskrifter för bron över Djurgårdsbrunnskanalen, fastställda av ÖA 10 mars 1924.

En brovakt.

Karlbergskanalen.

Tel. 51 47 37.

Taxa m. m. Taxa å avgifter för begagnande av Karlbergskanalen för åren 1939—1943, fastställd av k. m:t 12 sept. 1924 och 2 dec. 1938. Ordningsföreskrifter för bron över Karlbergskanalen, fastställda av ÖA 10 mars 1924.

En brovakt.

Stockholms stads slakthus- och saluhallsstyrelse och i samband därmed stående institutioner.

Slakthus- och saluhallsstyrelsen.

Lokaler och telefoner: se nedan under de olika avdelningarna. Styrelsen sammanträder i regel i stadshuset andra helgfria tisdagen i varje månad kl. 15.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 1 juni 1907 att för skötseln av det samtidigt beslutade slakthuset inrätta *Stockholms stads slakthus- och saluhallsstyrelse*; instruktion för denna fastställdes av k. m. t. den 30 aug. 1907. Den 16 dec. 1907 beslöt stadsfullmäktige att fr. o. m. år 1909 åt styrelsen även uppdraga förvaltningen av stadens saluhallar och torghandelsplatser m. m.

Slakthus- och saluhallsstyrelsen har bl. a. till uppgift att handhåva de förvaltningsuppgifter, som numera obligatoriskt åvila staden jämlikt lagen angående köttbesiktning och slakthus den 11 maj 1934. Styrelsen har sålunda till uppgift att handhåva förvaltningen dels av slakthuset med tillhörande besiktningsbyrå och destruktionsanstalt, marknadsplats för kreaturs-handel, partikötthall samt kyl- och fryshus, dels av stadens saluhallar och salutorg; att främja och organisera tillförseln av livs-förnödenheter till huvudstaden och handeln med sådana förnödenheter därstädes samt i övrigt vidtaga sådana åtgärder, som enligt gällande föreskrifter tillkomma styrelsen; att avgiva förslag till taxor och reglementen, som skola fastställas av statlig myndighet, samt i övrigt utfärda taxor, reglementen och ordningsföreskrifter, som erfordras för de under styrelsen lydande anstalterna; samt att omhändervåda de övriga angelägenheter, vilka enligt lag eller författning ankomma på styrelsen eller åt styrelsen av stadskollegiet överlämnas.

Åt styrelsen har jämväl uppdragits att handlägga ärenden rörande tillämpning av butikstängningslagen av den 22 juni 1939.

Styrelsen består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, tre andra ledamöter, vilka jämte tre suppleanter väljas av stadsfullmäktige för två år. Stockholms läns och stads hushållningssällskap utser därjämte för ett år i sänder en ordinarie ledamot

och en suppleant. Styrelsen utser årligen inom sig en vice ordförande. Chef för de under styrelsens förvaltning lydande anstalterna är direktören, för vilken särskild av slakthus- och saluhallsstyrelsen utfärdad instruktion gäller.

Instruktion. Instruktion för Stockholms stads slakthus- och saluhallsstyrelse, fastställd av Ö. Å. 20 nov. 1940. Instruktion för slakthus- och saluhallsstyrelsens direktör, antagen av styrelsen 28 sept. 1934.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 2,224,590 kr., kapitalbudgeten 21,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 2,166,435 kr.

Styrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Göransson, K. H., borgarråd; t. >stadshuset; träffas i stadshuset alla vardagar utom torsdagar 11—12.

Vice ordförande.

***Johansson, J. I.** Vitalis, direktör.

Övriga ledamöter.

Grönvall, J. K. (Hanna), hembiträde.

Wide, E. E., folkskollärare, stadsfullm.

Johansson, E. A., disponent (utsedd av hushållningssällskapet).

Suppleanter.

***Eriksson, f. Johansson, Elsa D.**, fru.

Lindström, J. H., hallförmän.

Nilsson, A. B., ombudsman.

Ridder, S. K. J., trädgårdsmästare (utsedd av hushållningssällskapet).

Sekreterare.

(1,200 kr. utan rörligt tillägg).

Dahlén, S. G., förste kammarskrivare (se sid. 101).

Revisorer.

Gemensamma för gatunämnden m. fl. (se sid. 184).

Gemensam drift och förvaltning.**Huvudkontoret.**

Kungsgatan 67, 3 tr. (postadress: Stockholm 1; postgirokonto nr 1133); t. linjev. 10 41 93, 10 41 97, 20 24 01, 20 24 02, resp. tjänstemän se nedan; expeditionstid: 8,30—16,15 (lördagar och dag före helgdag 8,30—14).

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 113,335 kr., kapitalbudgeten 6,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 113,335 kr.

Direktör (C).

Karlöf, J. I. (förordn. t. o. m. ³¹/₁₂ 1946); t. 10 41 93, 20 24 01; träffas måndagar 13—14, övriga dagar 9,30—10,30 samt i övrigt efter överenskommelse.

Kamrerare (2 kl.) (20).

Vakant, tf. Frost, S. E.; t. 20 24 02; träffas 9,30—10,30.

Förste kammarskrivare (17).

Svanbom, S. O.; t. 10 41 97.

Kontorsassistent (13).

Lindqvist, C. F.; t. 10 41 97.

Förste kontorsskrivare (11).

Nordwall, Hild A. T.; t. 10 41 93.

Ett e. o. första kontorsbiträde (VII), ett e. o. expeditionsvaktsbiträde (IV).

Slakthuset med tillhörande kreatursmarknad och köttbesiktningsbyrå.

Enskede (postadress: Stockholm 1). Expeditionstid 8—15, lördagar och dag före helgdag 8—13; slakthallarna hållas öppna 7—14,30, lördagar 7—11; kyl- och fryshusen 6,30—9, 12—15,30, lördagar 6,30—8,30, 11—13; köttbesiktningsbyrån vardagar utom lördagar 9—11; övriga lokaler 6,30—17, lördagar 6,30—14. Tel.: kontoret 49 47 47; resp. tjänstemän se nedan, se i övrigt telefonkatalogen.

Enligt lagen den 11 maj 1934 angående köttbesiktning och slakthus må slakthustvång beslutas skola gälla, sedan offentligt slakthus, enligt av medicinalstyrelsen gillad plan, blivit uppfört och efter av medicinalstyrelsen föranstaldt avsyning godkänt samt under villkor att genom stadens försorg och på dess bekostnad anställas de besiktningsveterinärer och vidtagas de övriga åtgärder, som för slakthusets behöriga skötsel äro nödiga. Inom område, där slakthustvång gäller, må icke till människoföda avsett färskt kött saluhållas, utbjudas, användas eller

förvaras, med mindre djuret slaktats i offentligt slakthus eller kontrollslakteri. Denna föreskrift har trätt i tillämpning den 1 jan. 1939. Enligt särskilda beslut av k. m:t får dock kött av djur, som slaktats å vissa skärgårdsöar, säljas i Stockholm, sedan besiktning av köttet skett vid slakthusets köttbesiktningsbyrå.

Slakthustvång har i Stockholm varit gällande fr. o. m. 8 febr. 1912.

Slakthustvång innefattar förbud att inom stadens område slakta storboskap, kalvar, får, getter, svin och hästar annorstädes än vid stadens offentliga slakthus. S. k. »nödslakt», föranledd av djurs hastiga insjuknande, olyckshändelse e. d., får dock ske utom slakthuset, men skall då hela djuret ostyckat föras dit. Betalningen för disponerandet av slaktlokaler utgår enligt fastställt taxa, likaså avgifter för disponerandet av platser i kyl- och fryshusen, där kött får förvaras. Kött av å slakthuset slaktade djur, vilket vid besiktning godkänts, åsättes oval stämpel i blå färg med orden »Statskontroll nr 1, Sverige» och ovanför denna stadens vapen.

Vid slakthuset finnes inrättad en särskild köttbesiktningsbyrå för besiktning av till Stockholm infört icke kontrollslaktat kött. Det vid denna byrå undersökta och godkända köttet åsättes oval stämpel i röd färg, därest köttet företetts för besiktning med vissa vidhängande organ, samt i annat fall rektangulär stämpel i röd färg. Därest köttet får försälas i Stockholm, skall vid stämpeln anbringas siffran »1» i röd färg.

Kontroll över den sanitära beskaffenheten av i staden saluhållet kött samt importerat kött verkställs av hälsoförvaltningsnämnden (se sid. 205).

Å kreatursmarknaden vid slakthuset äger handel rum med sådana djur, som äro avsedda att slaktas i slakthuset eller annorstädes eller äro s. k. livdjur. Handel med sistnämnda djur, särskilt kalvkor, försiggår alla dagar i ett särskilt handelsstall. Marknadsnoteringar å slaktdjur sättas varje vecka genom en särskild noteringskommission och offentliggöras (se sid. 237). Tillförsel av djur sker över Stockholms södra station (varifrån boskapsvagnar genom statens järnvägars försorg överföras på slakthusets järnväg till Enskede) eller landsvägsledes. Varje anlänt djur besiktigas före införandet å marknaden. Lossning, skötsel och fodring av djuren verkställas, om så önskas, av anstalten enligt taxa.

Örerveterinär och övriga veterinärer vid slakthuset förordnas av medicinalstyrelsen efter hörande av slakthus- och saluhallsstyrelsen.

Författningar m. m. Lag 11 maj 1934 ang. köttbesiktning och slakthus, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 827). K. brev till ÖA 30 aug. 1907 ang. inrättande av offentligt slakthus för Stockholms stad utom stadens område m. m. Taxa för Stockholms stads offentliga slakthus och för köttbesiktningen m. m. inom staden under år 1943, fastställd av k. m:t 30 dec. 1941. Taxa å av-

SIS

gifter vid Stockholms stads frys- och kylhus, godkänd av SF 15 okt. 1917, med ändr. 10 maj 1929, 19 april 1932, 22 maj 1936, 21 maj 1937 och 18 mars 1938. Taxa å vågavgifter för kött vid Stockholms stads slakthus, fastställd av ÖÅ 15 juli 1918, med tillägg 10 okt. 1918 och 28 dec. 1934. Överenskommelse 1 april 1936 mellan statens järnvägar och Stockholms stad ang. anslutning och trafikering av Nyboda—Enskede järnväg. Taxa för transporter å Nyboda—Enskede järnväg med tillhörande spårförbindelse mellan denna järnväg och västra stambanan vid Årsta, fastställd av k. m:t 30 okt. 1936. Ordningstadga för Stockholms stads offentliga slakthus, fastställd av ÖÅ 4 dec. 1911, med ändr. 31 dec. 1924 och 31 juli 1936. Ordningstadga för Stockholms stads kreatursmarknad, fastställd av ÖÅ 23 jan. 1912, med ändr. 31 dec. 1924. Instruktion för överveterinären vid Stockholms stads slakthus, antagen av slakthus- och saluhallsstyrelsen 28 sept. 1934. Instruktion för förste veterinären vid Stockholms stads slakthus, antagen av slakthus- och saluhallsstyrelsen 5 okt. 1911 och godkänd av medicinalstyrelsen 22 nov. s. å.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 1,379,075 kr., kapitalbudgeten 15,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 1,175,600 kr.

Överveterinär (24).

Brandt, J. O.; t. 49 47 44; mottagningstid: 9,30—10,15, 13—13,45 (lördagar 9,30—10,15).

Förste veterinär (22).

Englsson, P. R.; t. 49 02 42.

Veterinärer (20)

Dallmer, Hj. W. A., föreståndare¹⁾; en vakant.

Driftsingenjör (8,160 kr.).

Nelson, L. J. K.; t. 49 00 58.

Förste kammarsskrivare och kassör (17).

Ekström, G. W.; t. 49 47 47.

Inspektor (15).

Dahlin, J. F. L.; t. 49 00 54.

Maskinister (2 kl.) (13)

(n. v. inneh. åtnjuta avlöning enl. lönegrupp 14).

Sjöberg, K. C.; Anderson, J. B. G.

En e. o. uppsyningsman (X), en e. o. vaktmästare (I kl.) (VIII), ett e. o. kontorsbiträde (V), ett laboratoriebiträde (6), en första mikroskopist (6), två mikroskopister (5).

¹⁾ Åtnjuta avlöning enligt lönegrupp 21.

Saluhallar och salutorg.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 732,180 kr.; inkomster: driftbudgeten 877,500 kr.

Expeditionen.

Centralsaluhallen, Kungsgatan 67, C.; t. 10 41 91, 10 41 97, resp. tjänstemän se nedan; expeditionstid: 8,30—16,15 (lördagar och dag före helgdag 8,30—13,30).

Inspektor (1 kl.) (19).

Zetterquist, O.; t. 10 41 91; träffas säkrast 11—11,30.

Kammarsskrivare (15).

Andersson, S. W.; t. 10 41 91.

Maskinist (2 kl.) (13)

(n. v. inneh. åtnjuta avlöning enl. lönegrupp 14).

Nilsson, C. H.; t. 10 41 97.

Hallmästare (11).

Grönstedt, E. G.; 10 41 91.

Partifiskhallen.

Blekholmsgatan, C.; hallen hålles öppen för försäljning 7—12.

Denna hall, som är avsedd för partihandel med färsk fisk och skaldjur, innehåller i bottenvåningen försäljningslokaler, i källaren kyl- och frysrum samt en trappa upp kontorslokaler.

Författningar m. m. Av slakthus- och saluhallsstyrelsen utfärdad stadga för partifiskhallen, fastställd av ÖÅ 18 mars 1939.

Partikötthallen.

Enskede (postadress: Stockholm 1); t. 49 38 01; hallen hålles öppen för försäljning 6—16 (lördagar och dag före helgdag 6—14).

Denna hall, som är avsedd för partihandel med kött, innehåller en större försäljningslokal jämte kylrum samt kontorslokaler.

Författning. Stadga för Stockholms stads partikötthall, fastställd av ÖÅ 26 sept. 1936.

Partihallen för trädgårdsprodukter.

(Klarahallen.)

Klara Strand, C.; t. 10 98 14; hallen hålles öppen för försäljning 7—16.

Denna hall, som är avsedd för partihandel med trädgårdsprodukter, innehåller i bottenvå-

ningen saluplatser samt i källaren förvaringslokaler.

Partiprisnoteringar sätts genom en särskild noteringskommission (se nedan).

Författningar m. m. Av slakthus- och saluhallsstyrelsen utfärdad stadga för Klarahallen, fastställd av ÖA 10 maj 1933, med ändr. 23 maj 1934 samt slakthus- och saluhallsstyrelsens taxa å avgifter inom Klarahallen 20 juni 1933.

Centralsaluhallen.

Kungsgatan 67, C.; t. 10 41 92; central-saluhallen hålles öppen 7—18; partiförsäljningen börjar kl. 7; minuthandeln kl. 8; se vidare under huvudkontoret.

Centralsaluhallsbyggnaden består av en källarvåning i höjd med Gamla Brogatan, bottenvåning med huvudingång från Kungsgatan samt fyra trevånings hörnpartier. Källaren, som med sin godsstation står i direkt förbindelse med statens järnvägsnät, innehåller dels partihandelslokaler, dels kylrum och andra förvaringslokaler för olika slag av livsmedel. Bottenvåningen upptages av salustånd för försäljning i parti och minut av livsmedel och blommor. Dessutom finnas till hyresgästernas förfogande en charkuteriavdelning för köttmalning och korvberedning samt ett rökeri.

Ett av hörnpartierna upptages av styrelsens huvudkontor och i de övriga äro inredda affärskontor. Utefter fasaden åt Kungsgatan äro inrymda butiker.

Författningar m. m. Stadga för Stockholms stads centralsaluhall, fastställd av ÖA 14 dec. 1912, med ändr. 22 okt. 1926. Taxa å avgifter, som uppbäras inom Stockholms stads centralsaluhall, fastställd av slakthus- och saluhallsstyrelsen 2 nov. 1917, med ändr. 14 sept. 1920.

Övriga under styrelsens förvaltning stående saluhallar äro:

Saluhallen å Hötorget med 128 förs.-platser.	
Östermalms saluhall	> 106 > >
Saluhallen å Köttorget	> 32 > >
> > Munkbron ¹⁾	

Fiskförsäljningsbryggan vid Mälartorget med 30 å en betongponton anordnade förs.-platser jämte 36 platser för sumpar.

Ovanstående hallar hållas öppna samma tider som gälla för butikshandeln i Stockholm.

¹⁾ Saluhallen å Munkbron användes f. n. ej såsom saluhall.

Salutorg.

Samtliga salutorg stå under slakthus- och saluhallsstyrelsens förvaltning. Styrelsen är be- myndigad att bestämma och uppbära dagavgif- terna å desamma. Bestämmelser ang. upplåtande av försäljningsplatser återfinnas i § 1 av de sär- skilda ordningsföreskrifterna för Stockholm samt i av styrelsen utfärdad stadga för försäljnings- platser å salutorg i Stockholm.

Salutorg med fasta försäljningsplatser: Oden- torget; med tillfälliga försäljningsplatser: Klara- torgen, Hötorget, Östermalmstorg, Kornhamns- torget, Mälartorget, Munkbron och Medborgar- platsen.

Samtliga salutorg äro avsedda för försäljning av vissa slag av livsmedel (ej kött och viktualier, i regel ej heller fisk), trädgårdsprodukter (svenska), blommor, julgranar, hemsjödsalster m. m.

Angående tiden för torghandelns bedrivande är följande stadgat:

För Odenorget med *fasta försäljnings- platser* gäller samma tider som för butikshan- deln i Stockholm.

För de *tillfälliga torgplatserna* gälla följande tider:

Å Klaratorgen får handel pågå alla vardag- ar kl. 7—16, med rätt för trafikanter att där uppställa varor från kl. 6. Minuthandel får dock icke äga rum före kl. 8.

Å Hötorget, Östermalmstorg, Kornhamnstorg, Mälartorget, Munkbron och Medborgarplatsen må handel äga rum under tiden 1 mars—31 okt. kl. 8—18 samt under den övriga delen av året kl. 8—16.

Författningar. Särskilda ordningsföre- skrifter för Stockholm § 1, nu gällande lydelse fastställd av ÖA 26 maj 1933, med ändr. 31 juli 1936, 28 april 1939 och 15 april 1940. Stadga för försäljningsplatser å salutorg i Stock- holm, utfärdad av slakthus- och saluhallsstyrel- sen 6 aug. 1918 med ändr. 17 april 1934.

Noteringskommissioner.

För partiprisnoteringar å slaktdjur.

Såsom ovan nämnts, sätts och offentlig- göras varje vecka noteringar å slaktdjur av en särskild kommission. Ledamöter i denna hava utsetts av slakthus- och saluhallsstyrelsen efter förslag från sammanslutningar av näringsidkare inom olika branscher. Då livsmedelskommis- sionen sedan den 5 maj 1941 beslutit om maxi- mipriser å kött har marknadsnoteringarna tills- vidare inställts.

Ledamöter.

Karlöf, J. I., direktör, ordf.; Andersson, G. A., grosshandlare; Eriksson, A. J., kommissionär; Holmberg, G. A., direktör; Johansson, E. A., disponent; Lundwall, E., förvaltare.

SIS För partiprisnoteringar å trädgårdsprodukter.

Enligt slakthus- och saluhallsstyrelsens beslut upprättas regelbundna efterhandsnoteringar rörande partipriser å frukt, bär och grönsaker, som försäljas i Klarahallen och å Klaratorgen. Erforderliga prisuppgifter införskaffas från ett flertal försäljare å dessa platser, varefter uppgifterna efter verkställd bearbetning överlämnas till en av styrelsen för ändamålet tillsatt noteringskommission, bestående av fem ledamöter och fem suppleanter, vilka utsetts efter förslag från sammanslutningar av nüringsidkare inom olika branscher.

Noteringarna sättas och offentliggöras enligt följande plan.

Under tiden 16 dec.—28 febr. varje fredag, 1—31 mars och 1 okt.—15 dec. varje tisdag och fredag samt 1 april—30 sept. alla sökendar gar ntom lördagar. Skulle helgdag infalla å tis-

dag eller fredag under tid, då endast en eller två noteringar sättas i veckan, förläytas noteringen till närmast föregående eller efterföljande dag.

Ledamöter.

Karlöf, J. I., direktör, ordf.; **Larsson**, C. G., trädgårdsmästare; **Repling**, K. S., grosshandlare; **Nyström**, K. E., köpman; **Carlson**, G. R., disponent.

Suppleanter¹⁾: **Zetterquist**, O., inspektör; **Jansson**, A. A., trädgårdsmästare; **Gustavson**, G. A., grosshandlare; **Berg**, E. B., handlande; **Strandberg**, C. F. P., handlande.

¹⁾ Suppleanterna upptagas här i samma ordningsföljd som de ledamöter, vilkas ersättare de enligt styrelsens beslut i första hand skola vara.

Stockholms stads handels- och sjöfartsnämnd

jämte i samband därmed stående institutioner.

Handels- och sjöfartsnämnden.

*Börshuset, St.; t. 10 56 38; expediti-
ons-
tid: 10—16, lördagar och dag före helg-
dag 10—12.*

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas in-
tagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidi-
gare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 1 aug. 1866 att
tillsätta en *Stockholms stads handels- och
sjöfartsnämnd*, och instruktion för denna
fastställdes av k. m:t den 24 sept. 1867.

Stockholms stads handels- och sjöfartsnämnd
har att pröva behov av och antaga mäklare och
notarii publici, återkalla mäklares uppdrag
samt uppgöra förslag å personer att verkställa
besiktning enligt sjölagen, vid tillsättande av
dispatchör och dispatchörsassistent yttra
sig om sökandes lämplighet, avgiva yttrande, där
sådant av k. m:t eller annan offentlig myndighet
från nämnden infordras, ej mindre i frågor an-
gående handel och sjöfart, än även i frågor angäen-
de handelsbruk, hos stadsfullmäktige och stads-
kollegiet samt stadens vederbörande förvaltnings-
myndigheter göra framställningar, som i dylika
frågor kunna av nämnden finnas behöfliga, samt
vaka över gällande författningars efterlevnad i av-
seende å mäklares, notarii publici och dispatchörs
tjänstutövning samt i övrigt ägna sin uppmärk-
samhet åt frågor, som hava sammanhang med
stadens handel och sjöfart och göra de framställ-
ningar, som kunna därav föranledas.

Nämnden består av tolv ledamöter, som stads-
fullmäktige inom eller utom sig utse för två år
i sänder. Nämnden utser årligen inom sig
ordförande och vice ordförande. Det borgarråd,
under vars föredragningskyldighet nämndens ar-
betsområde faller (borgarrådet för industriroteln),
äger närvara vid nämndens sammanträden samt
deltaga i överläggningarna med rätt att därvid
framställa förslag samt få sin mening antecknad
till protokollet.

Instruktion. Instruktion för Stockholms
stads handels- och sjöfartsnämnd, fastställd av
OÅ 20 nov. 1940.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 3,470
kr.

Handels- och sjöfartsnämndens leda- möter.

Ordförande.

Johnson, A. Ax:son, generalkonsul.

Vice ordförande.

Johansson, K. Albin A., direktör.

Övriga ledamöter.

- *Aronsson, G. A., avdelningschef.
- *Carlsson, J. F., grosshandlare.
- *Eriksson, K., försäkringsdirektör.
- Jonsson, A. V., stadsmäklare.
- *Liander, M. E., grosshandlare, stadsfullm.
- Lindquist, C. C. N. N. Ch., direktör.
- Svensson, A., direktör.
- *Söderberg, R. O., generalkonsul.
- Österberg, S. E., kommerseråd.
- *Östlund, A. E., ombudsman.

Sekreterare (900 kr.).

Belfrage, J. K. E., börsdirektör; t. 11 06 56;
träffas 10—11.

Revisorer.

Gemensamma för stadskollegiet m. fl. (se
sid. 86).

Stadsmäklare.

De officiella mäklarna antagas av handels-
och sjöfartsnämnden, varefter förordnande ut-
färdas av magistraten.

Mäklare (stadsmäklare) må i städerna
antagas för att, när de varda därom anlitade, bi-
träda vid köp och försäljning av varor, fastig-
heter, fartyg eller andelar däri, växlar och andra
värdepapper samt vid uppgörande av avtal om
försträckning, hyra, arrende och försäkring även-
som av andra likartade avtal. Det åligger mäk-

H & Slare att över alla av honom slutade avtal med undantag av dem, som angå penningförsträckningar, upprätta och med sitt namn underteckna slutsedel, noggrant upptagande kontrahenternas namn, avtalets beskaffenhet och föremål jämte belopp och pris m. m. Alla av honom avslutade avtal skola för varje dag införas i en särskild med magistratens sigill försedd bok. Mäklare vare förbjudet att idka handel med växlar eller andra värdepapper, varor eller annat, ej heller må han vara sysselman (prokurist), handelsombud eller handelsbiträde åt köpmän.

Ersättning för förrättningar utgår enligt taxa.

Författning. K. mäklareordningen 9 juni 1893, med tillägg och ändr.

Mäklare.

Berg, Marcus (spannmål, frö m. m.); Englebrektsgatan 41, Ö.; t. 10 72 50.

Jennel, C. E. R. (spannmål, frö, foderämnen m. m.); Drottninggatan 11, C.; t. 10 83 50, 10 85 00, 11 07 00.

Jonsson, A. V. (spannmål, foder m. m.); Hornsgatan 26, Sö.; t. 41 57 99, 41 58 00.

En vakant (spannmål, frö, foderämnen m. m.).

Notarii publici.

Notarii publici antagas av handels- och sjöfartsnämnden, varefter förordnande utfärdas av magistraten. Notarius publicus verkställer, då han därom anlitats, sådana inom hans tjänstgöringsområde förekommande protester och andra förrättningar, vilka enligt allmän lag eller särskilda författningar kunna eller böra av notarius publicus utföras; dock är han icke pliktig åtaga sig delgivande av stämning eller annan handling. Notarius publicus åligger ock att, då han ej har hinder av andra ämbetsgörömmål, på anmodan bevitna underskrifter, bestyrka riktigheten av översättningar och avskrifter samt övervara utlottningar av obligationer ävensom besiktningar, varom i sjölagen säges. I övrigt äger han att efter anmodan övervara jämväl andra förrättningar samt att lämna allmänheten biträde med upprättande av handlingar, som det icke enligt lag eller författningar tillkommer annan myndighet att utfärda. Finner innehavare av notarii publicibefattning i Stockholm erforderligt att åga tillgång till biträde, å vilken fallgörandet av vissa uppdrag må kunna överlätas, kan efter särskild framställning biträdande notarius publicus förordnas.

Ersättning för förrättningar utgår enligt taxa.

Stadga. K. stadga ang. notarii publicibefattningen 6 okt. 1882, med ändr. och tillägg. K. kung. ang. biträdande notarius publicus i Stockholm 21 aug. 1939.

Notarii publici.

Hasselgren, C. L. L.; Drottninggatan 4, C.; t. 10 00 66 (expeditionen), 23 21 35 (personligen); expeditionstid: 9—16, lördagar 9—14. Bitr. notarius publicus: **Hasselgren,** L. A.

Östberg, C. A.; Drottninggatan 5, C.; t. 10 43 04; expeditionstid: 9—15 (personligen 11,30—13).

Flodin, H. A. A.; Brunkebergstorg 15, C.; t. 10 17 71 (expeditionen), 10 16 81 (personligen); expeditionstid: 9—15, lördagar 9—14. Bitr. notarius publicus: **Graaf,** C. S. H. S.

Steuch, B. A. A. M.; Drottninggatan 4, C.; t. 10 14 06 (expeditionen), 10 14 07 (personligen); expeditionstid: 9—17, lördagar 9—15. Bitr. notarius publicus: **Oldenburg,** U.

Kompromissrätten.

Skiljaktiga meningar i avseende å tillämpningen av handelsbruk samt andra tvister, grundande sig å merkantila förhållanden, må hänskjutas till avgörande av en kompromissrätt, bestående av fem ojäviga och sakkunniga män, varav en lagkunnig. Denne sistnämnde jämte tvenne andra ledamöter och trenne suppleanter utses för varje år av Stockholms stads handels- och sjöfartsnämnd samt Stockholms stads köpmannaförenings styrelse. Parterna utse för varje mål var sin kompromissarie.

Kompromissrätten har ännu icke behövt sammanträda. Handels- och sjöfartsnämnden beslöt därför år 1912 att t. v. icke utse några ledamöter däri.

(Uttalanden om handelsbruk m. m. lämnas numera i regel av Stockholms handelskammare, se sid. 463.)

Dispaschör.

Dispaschör har att på begäran verkställa utredning och fördelning av gemensamt haveri, varmed enligt § 187 sjölagen förstärks skada, som till räddning ur en fartyg och last gemensamt hotande fara med avsikt tillfogas fartyg eller last, ävensom all annan uppoffring, som göres för sådant ändamål, samt skada och kostnad, som vållas eller uppkommer till följd av dylik åtgärd. Gemensamt haveri skall enligt vissa i sjölagen närmare angivna grunder gäldas av fartyg, frakt och last i förhållande till varderas värde. Enligt sjölagens § 218 skall även utredning och fördelning av i nämnda lagrum omnämnt s. k. enskilt haveri verkställas av dispaschör, om någon, som har del i haveriet, påfordrar detta. Dessutom har dispaschör enligt lag den 8 april 1927 om dispaschörs befattning med försäkrings tvister att, om tvist upp-

står angående ersättningsskyldighet, som på grund av avtal om sjöförsäkring eller återförsäkring av sådan försäkring må åligga försäkringsgivare, härom avgiva yttrande. Slutligen tillkommer dispaschören viss befattning med bestämmande av s. k. distansfrakt samt redaransvarets begränsning. Dispaschörens å tjänstens vägnar avgivna utlåtande kallas dispasch, och, om detta utlåtande ej inom viss tid överklagas, vinner det laga kraft och blir för parterna bindande.

Enligt stadgan angående dispaschörsväsendet den 10 november 1911 med däri genom k. kung. den 2 juni 1933 vidtagna ändringar skall i vardera av städerna Stockholm och Göteborg finnas anställd en dispaschör med visst bestämt tjänstgöringsområde. I vardera av nämnda städer skall tillika anställas en dispaschörsassistent. Dispaschör tillsättes av konungen och dispaschörsassistent förordnas för en tid av två år i sänder av magistraten i staden. För behörighet att söka dispaschörs- eller dispaschörsassistentbefattning erfordras bl. a. att

hava fullgjort vad för behörighet att utöva domarämbetet är föreskrivet. Magistraten i staden är den myndighet, under vilken dispaschör och dispaschörsassistent lyda i och för tjänsten, varjämte handels- och sjöfartsnämnden äger att övervaka dispaschörs tjänsteutövning. Dispaschör åtnjuter arvode för de av honom upprättade dispascher enligt av k. m:t utfärdad taxa.

Författningar. K. stadga ang. dispaschörsväsendet 10 nov. 1911, med ändr. Lag om dispaschörs befattning med försäkringstvister 8 april 1927. Sjölagen §§ 129, 213, 214, 215, 218, 261, 326, 329, 330. Taxa på arvode åt dispaschörer, utfärdad av k. m:t 19 jan. 1883.

Dispaschör.

Hasselrot, P. A.; träffas å ämbetsrummet, Slussplan 5, 2 tr., *St.*, 3,30—15,30; t. 11 36 44.

Dispaschörsassistent.

Hasselrot, P. G.

Stockholms stads kristidsnämnd.

Kristidsnämnden.

Vasagatan 11 (postadress: Stockholm 1; postgirokonton nr 191 313); t. »Stockholms kristidsnämnd»; kontorstid: 9—17 (lördagar och dag före helgdag 9—14,30); expeditionstid för allmänheten: 9—16, fredagar även 19—21 (lördagar och dag före helgdag 9—14). Nämnden sammanträder i regel första helfria tisdagen i varje månad kl. 9.

Enligt lag den 15 juni 1939 är kommun skyldig att fullgöra vissa av krig m. m. föranledda arbetsuppgifter. Sedan k. m:t genom kung. den 6 sept. 1939 förordnat, att vad i 2—7 §§ nämnda lag stadgas, tills vidare skall äga tillämpning, utfärdades den 8 sept. 1939 k. m:ts kung. om kristidsnämnder. Därjämte utfärdade k. m:t samma dag en kungörelse, enligt vilken till biträde åt de centrala kristidsmyndigheterna skola finnas kristidsstyrelser i de orter och med de verksamhetsområden (kristidsstyrelseområden), som k. m:t bestämmer. Samtidigt förordnades, att Stockholms stad skulle utgöra ett kristidsstyrelseområde. Enligt nämnda kungörelser skulle sålunda för Stockholm finnas såväl en kristidsnämnd som en kristidsstyrelse.

Den 31 aug. 1940 utfärdade k. m:t en särskild kungörelse om kristidsnämnd för Stockholms stad, enligt vilken nyssnämnda kungörelser om kristidsnämnder och kristidsstyrelser såvitt angår Stockholms stad upphörde att gälla med utgången av september månad 1940. Enligt den nya kungörelsen skall för Stockholms stad finnas en kristidsnämnd, vilken har att inom sitt verksamhetsområde fullgöra de arbetsuppgifter, som enligt allmän författning eller genom särskilda av k. m:t eller central kristidsmyndighet meddelade beslut ankomma på kristidsstyrelser och kristidsnämnder.

Det åligger kristidsstyrelse att fullgöra de uppgifter, som äro erforderliga för att fylla befolkningens eller produktionens behov av viktiga förnödenheter eller för att tillgodose annat ändamål av betydelse för folkförsörjningen. Närmare föreskrifter angående kristidsstyrelsens arbetsuppgifter meddelas av den myndighet k. m:t därtill utser. Denna utgöres från och med den 1 nov. 1939 av statens livsmedelskommission.

Kristidsnämnd åligger, förutom att genomföra de uppgifter som i lag eller författning föreskrivas eller av k. m:t, central kristidsmyndighet eller kristidsstyrelse bliva anbefallda, vidtaga andra åtgärder, som befinnas ägnade att lindra kristidens verkningar. Såsom exempel på sådana arbetsuppgifter angivas i kungörelsen övervakning av föreskrivna inventeringar, tillsyn över att förnödenheter, som äro lagda under beslag eller eljest skola avlämnas till det allmänna, noggrant vårdas och i föreskriven myckenhet komma det allmänna till godo, utdelning av ransoneringskort och av myndigheter i övrigt utfärdade inköpstillsstånd, övervakning av att föreskrifter i konsumtionsreglerande syfte noggrant efterlevas och att överträdelser beivras samt slutligen viss upplysningsverksamhet angående de krav tiden ställer på land och folk. I sin verksamhet äger kristidsnämnd icke vidtaga åtgärder, som kan verka hindrande eller försärande för det statliga kristidsarbetet.

Stockholms stads kristidsnämnd skall bestå av en av k. m:t tillsatt ordförande, som leder nämndens arbete och vid dess förhandlingar för ordet, samt av ledamöter till det antal, minst sex och högst åtta, som statens livsmedelskommission bestämmer. Överståhållarämbetet skall utse en ledamot i nämnden samt livsmedelskommissionen likaledes en ledamot. Övriga ledamöter och suppleanter utses av stadsfullmäktige. Nämnden utser inom sig en vice ordförande att vid förfall för ordföranden tjänstgöra för denne. För de ledamöter, som utsetts av stadsfullmäktige, skola finnas lika många av stadsfullmäktige valda suppleanter. Ordförande samt ledamöter och suppleanter förordnas för kalenderår.

Ordförande eller, efter hans bestämmande, vice ordförande eller annan ledamot av kristidsnämnden äger å nämndens vägnar besluta i ärenden av löpande beskaffenhet.

Kan kristidsnämndens beslut i annat ärende ej utan olägenhet avvaktas, må ärendet å nämndens vägnar avgöras av ordföranden, eller efter hans bestämmande av vice ordföranden, jämte minst två av ordföranden eller vice ordföranden tillkallade ledamöter av nämnden. Ordföranden eller vice ordföranden är skyldig att vid nästa sammanträde med kristidsnämnden anmäla beslutet och de åtgärder, som med anledning därav vidtagits.

Kristidsnämnden må, efter förslag av ord-

föranden, uppdraga åt ordföranden eller vice ordföranden jämte, i vardera fallet, minst två ledamöter av nämnden att å nämndens vägnar besluta i vissa andra ärenden eller närmare angivna grupper av ärenden än som förut angivits.

Utgående expeditioner undertecknas av ordföranden eller vice ordföranden eller ock av den ledamot av nämnden, som meddelat beslut i ärendet, samt kontraheras av den nämnden därtill förordnar.

Kristidsnämnden må överlämna åt tjänsteman hos nämnden att avgöra ärenden av enklare beskaffenhet eller ärenden, beträffande vilka han besitter särskild sakkunskap. Expedition i sådant ärende skall undertecknas av den person, som avgjort ärendet och kontraheras av den nämnden därtill utser. I beslut, som meddelas av tjänsteman, må rättelse påkallas hos kristidsnämnden.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 300,000 kr. (för första halvåret 1942).

Författningar. Lag 15 juni 1939 om skyldighet för kommun att fullgöra vissa av krig m. m. förordnade arbetsuppgifter, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 1058 och SvF 1941: nr 927). K. kung. 6 sept. 1939 med förordnande jämlikt 1 § lagen den 15 juni 1939 om skyldighet för kommun att fullgöra vissa av krig m. m. förordnade arbetsuppgifter. K. kung. 8 sept. 1939 om kristidsnämnder (se Kfh 1941: sid. 1102). K. kung. 8 sept. 1939 om kristidsstyrelser (se Kfh 1941: sid. 1099). K. m:ts instruktion 27 okt. 1939 för statens livsmedelskommission. K. kung. 31 aug. 1940 om kristidsnämnd för Stockholms stad (se Kfh 1941: sid. 1107). K. kung. 12 dec. 1941 ang. statsbidrag till kristidsnämndernas verksamhet (Kf 1941: nr 62).

Ordförande (arvode 4,200 kr.)

(tillsatt av k. m:t).

Malmberg, O. H., generaldirektör.

Vice ordförande (arvode 1,800 kr.).

Mogård, J. A. B., kyrkoherde, stadsfullm. (som led. utsedd av stadsfullm.).

Övriga ledamöter.

Anderson, Carl Albert, direktör, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Bergvall, J. H., verkst. direktör (utsedd av överståthållarämbetet).

Eriksson, Bertil K. J., ombudsman, stadskollegiets ordf. (utsedd av stadsfullm.).

Johansson-Visborg, Anna S., fru, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Nilsson, A. B., ombudsman (utsedd av stadsfullm.).

Söderström, f. Hagberg, Vera M., fru, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Westerberg, S. A., civilingenjör (utsedd av statens livsmedelskommission).

Suppleanter

(utsedda av stadsfullm.).

Bengtsson, O. F., ombudsman, stadsfullm.

Carlsson, Abel E., kamrerare.

Ekdahl, f. Hoffman, Alma E. E., handelsidkarska, stadsfullm.

Jeansson, f. Johansson, Alice, föreståndarinna, stadsfullm.

Karlsson, G. Verner, förste stationsbiträde, stadsfullm.

Åkerman, O. M. J., civilingenjör, stadsfullm.

Sekreterare och sakkunnigt biträde (12,360 kr.).

Kewenter, G. A.

Kristidsnämndens delegerade.

Delegation för ekonomiska frågor.

Malmberg, O. H., ordf.; **Anderson, Carl Albert;** **Westerberg, S. A.**

Suppleanter: **Karlsson, G. Verner;** **Carlsson, Abel E.** (i nu nämnd ordning).

Delegation för ransoneringsärenden.

Mogård, J. A. B., ordf.; **Bergvall, J. H.;** **Johansson-Visborg, Anna S.**

Suppleanter: **Nilsson, A. B.** (för Bergvall, J. H.); **Bengtsson, O. F.** (för Johansson-Visborg, Anna S.).

Delegation för personalfrågor.

Malmberg, O. H., ordf.; **Eriksson, Bertil K. J.;** **Söderström, f. Hagberg, Vera M.**

Suppleanter: **Ekdahl, f. Hoffman, Alma E. E.;** **Nilsson, A. B.** (i nu nämnd ordning).

Delegation för prisövervakningsfrågor.

Malmberg, O. H., ordf.; **Bengtsson, O. F.;** **Jeansson, f. Johansson, Alice;** **Johansson-Visborg, Anna S.;** **Söderström, f. Hagberg, Vera M.**

Revisorer.

Kristidsnämndens verksamhet granskas av tre revisorer jämte två suppleanter, vilka årligen utses av stadsfullmäktige.

Montelius, G. H., aktuarie; **Simonson, S. A.,** ombudsman, stadsfullm.; **Sund, C. G. M.,** posttjänsteman.

Suppleanter: **Enestad, J. I.,** direktör; **Olson, E. H.,** yrkesrevisor.

KrN Kristidsnämndens kansli och expedition.

Vasagatan 11—13 (postadress: Stockholm 1), t. »Stockholms kristidsnämnd»; expeditionstid: 9—16, lördagar 9—14, fredagar även 19—21.

Direktör (13,056 kr.).

Linder, N. H. H.; mottagningstid 9—10.

Kontorschef (10,800 kr.)

Lindström, E. L. A.

Kansliet.

Amanuens (3,360 kr.)

Olsson, K. S. A.

Registrator (3,600 kr.).

Forsberg, Ingrid M.

Ett *kontorsbiträde* (2,340 kr.).

Kameralavdelningen.

Kamrerare (9,168 kr.).

Olén, O. G.

Kamrersassistent (6,324 kr.).

Stålbo, B.

Kontorsassistenter (3,720—3,420 kr.).

Dahlin, T. J.; Hägerstrand, H. A., Netz, H. J.

En *kassörska* (2,400 kr.), sju *kontorsbiträden* (2,400—2,040 kr.), en *telefonist* (2,040 kr.), en *expeditionsvakt* (2,292 kr.), ett *expeditionsvaksbiträde* (1,380 kr.), samt *tillfälliga biträden*.

Ransoneringsavdelningen.

Föreståndare (7,188 kr.).

Grünberger, S.

Inspektör (7,188 kr.).

Personne, N. E.;

Kammarsskrivare (6,648—4,200 kr.).

Söderström, S. E.; Strandh, R. E.; Henriksson, T. H., stadsfullm.

Kontorsassistenter (5,148—3,180 kr.).

Nilsson, E. B.; Arrhén, B. K. R.; Lundhquist, S.-E. G.; Wallner, M.

TVå *kontorsskrivare* (2,940 kr.), två *kontorister* (2,580 kr.), fyrtioen *kontorsbiträden* (3,240—1,500 kr.) samt *tillfälliga biträden*.

Bränsleavdelningen (bränslekontoret).

Föreståndare.

Kewenter, G. A. (se ovan).

Inspektör (7,800 kr.).

Tjelder, V. F. I. C:son.

Kontorsassistenter (4,020—3,180 kr.).

Palmén, C. F. R.; Wigertz, N. H.

Tre *kontorister* (2,580 kr.), två *första kontorsbiträden* (2,580—2,340 kr.), sju *kontorsbiträden* (2,040—1,920 kr.) samt *tillfälliga biträden*.

Vedavdelningen.

Föreståndare.

Olén, O. G. (se ovan).

Förste kammarsskrivare (6,180 kr.).

Jacobsson, E. H.

Sakkunniga biträden i vedfrågor (7,200 kr. med rörligt tillägg; 7,200—6,600 kr. utan rörligt tillägg).

Gerth, V. T., disponent; Nilsson, N. A., jägmästare; von Schéele, G. C. V.; Westerling, K. E.

Kontorsassistenter (5,136—3,120 kr.).

Olsson, K. H.; Enholm, C. H.; Nordell, C. J. T.; Larsson, S. G. A.

Driftsledare vid kapanläggningarna (5,760 kr.).

Nordin, J. E., byggmästare.

Fem *förmän* (4,500—3,900 kr.), en *biträdande driftsledare vid kapanläggningarna* (3,600 kr.), två *första kontorsbiträden* (2,580—2,340 kr.), sjutton *kontorsbiträden* (2,040—1,740 kr.), sex *förste vedkontrollanter* samt *vedkontrollanter, skrivbiträden* och *tillfälliga biträden*.

Priskontrollavdelningen.

Prisombud (4,020 kr.).

Arrhenius Beyer, H. Lilly T., fru.

Ett *första kontorsbiträde* (2,340 kr.).

Kontrollbyrån.

Näckströmsgatan 4 (postadress: postfach 1062, Stockholm 1); t. »Stockholmssystemet» eller 11 47 19.

Inom kontrollbyrån, som är gemensam med kontrollbyrån för Stockholms läns kristidsstyrelse och som organiserats inom ab. Stockholmssystemet, utfärdas bl. a. licenser å ransonerade varor till näringsställen, anstalter etc.

Föreståndare.

Eklund, E. L.

Personalen uppgår i febr. 1942 till 56 st., varjämte visst arbete utföres av Stockholmssystemets personal.